

NR 6 (5)
GRUDZIEŃ 1997
Cena 1,50 zł

Głos Uczelni

BIULETYN WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ im. Tadeusza Kotarbińskiego w Zielonej Górze

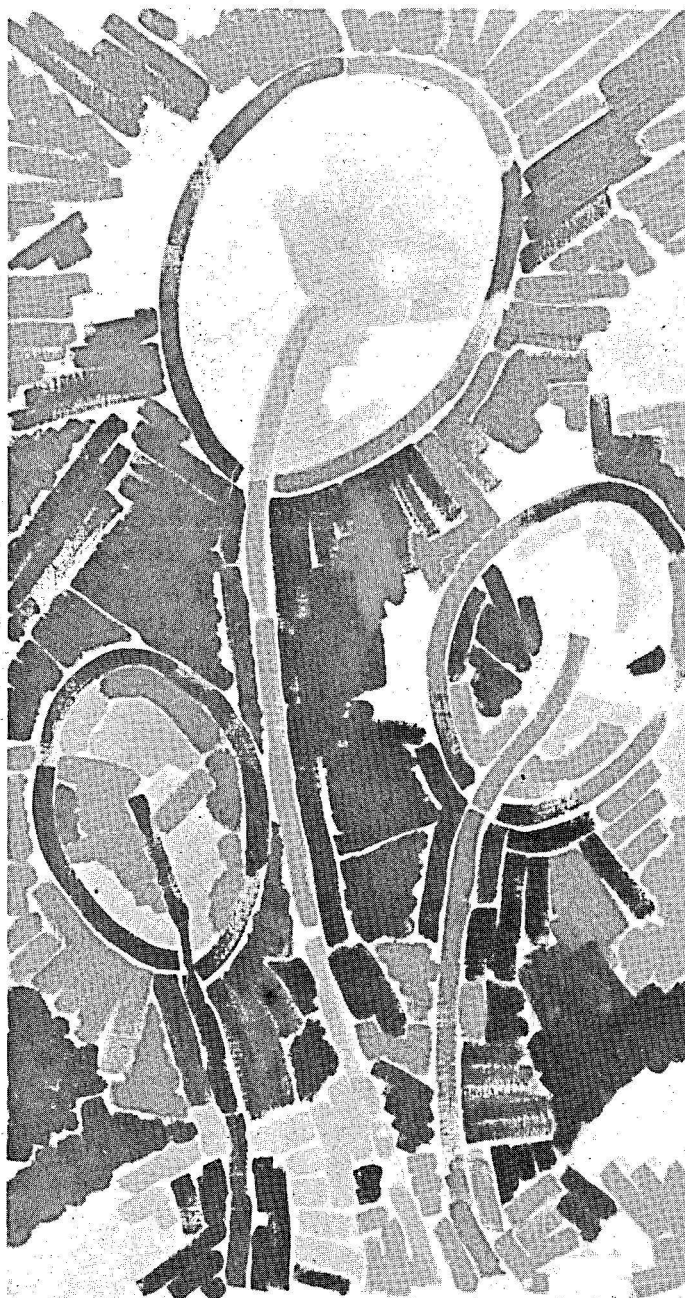
*Na dzień Bożego Narodze-
nia Ewangelia / która jest napisana v Eua-
ŝa świętego w wtorym Rozdziele.*

Rycina z *Postilla Catholica*
(Zbiory Biblioteki Głównej)

- Wydział Matematyki, Fizyki i Techniki
- Nowy Regulamin Studiów
- O starych drukach
- Targi książki Atena '07
- Kabarety, kabarety

Prezentacje

Julita Kłosińska, bez tytułu (praca dyplomowa)
Pracownia malarstwa prof. Jana Gawrona

SPIS TREŚCI

Kronika WSP	str. 4
Z prac Senatu	str. 5
Awanse naukowe	str. 6
Nowo zatrudnieni profesorowie – Zdzisław Kalita ..	str. 6
Konferencja prorektorów w Częstochowie	str. 6
Przedstawiciele studentów w organach kolegialnych uczelni	str. 6
Studenckie wybory	str. 7
Studenci nie chcą zarządzać uczelnią?	str. 7
Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą	str. 7
Informacje	str. 9
Konferencje naukowe zaplanowane na 1998 rok ...	str. 9
Targi Książki „ATENA '97”	str. 10
Biblioteka. Dział Zbiorów Specjalnych	str. 11
Jak prenumerować czasopisma zagraniczne	str. 12
Galeria WSP – Rysunki Andrzeja Gordona	str. 12
Wydział Matematyki, Fizyki i Techniki	str. 13
Forum – Po co nam Regulamin?	str. 16
Projekt zmian w regulaminie studiów WSP TK	str. 16
Jak kształcić nauczycieli historyków?	str. 18
Spór o Akt 5 listopada	str. 18
Praca socjalna a AIDS	str. 19
Prawa człowieka w edukacji	str. 20
Z dziejów polonistyki szkolnej	str. 20
Konferencja w Instytucie Socjologii	str. 21
Studenckie kolokwium o folklorze	str. 21
Symposium Mickiewiczowskie	str. 22
Mit rewolucji	str. 23
„Nowe ruchy religijne”	str. 23
Studenci – dzieciom	str. 24
Nowe pismo dla studentów	str. 24
Kabaretowa mafia	str. 25
Rozwój Uczelnianej Sieci Komputerowej – WSPNET	str. 26
Prasówka	str. 26
Nowości wydawnicze	str. 27, 28

Głos Uczelni

BIULETYN INFORMACYJNY WSP
im. T. Kotarbińskiego w Zielonej Górze

Redaktor: *Dariusz Dolański*

Współpraca: *Marta Dłużewska, Henryk Krajiński,*
Mieczysław Ostrowski

Korekta: *Ewa Nodzyńska*

Adres: al. Wojska Polskiego 69, 65-762 Zielona Góra
tel. (0-68) 326-35-20 w. 504; fax: (0-68) 326-54-49

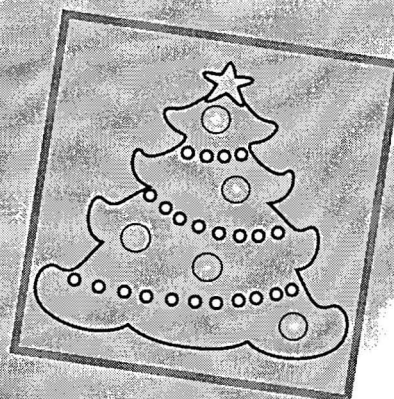
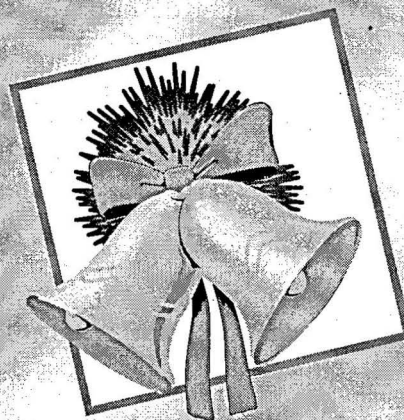
Skład i oprac. graf.: *Heroldia P.R.*

Druk: *Drukarnia WSP*

Numer zamknięto 19.12.1997 r.

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów,
adustacji i zmian tytułów w publikowanym materiale.

**Wesołych Świąt
Bożego Narodzenia
oraz pomyślności
w Nowym 1998 Roku
wszystkim
Współpracownikom
i Czytelnikom
życzy
REDAKCJA**

Kronika WSP

☞ 20-21 października Instytut Pedagogiki i Psychologii zorganizował konferencję naukową poświęconą pamięci **prof. dr hab. Bronisława Ratusia** pt. *Pedagogiczne aspekty Paktów Praw Człowieka i Konwencji Praw Dziecka. Założenia i rzeczywistość* (szerzej s. 20).

☞ 23-24 października w Ochli odbyła się konferencja pt. *Mit rewolucji* zorganizowana przez Instytut Historii (szerzej s. 23).

☞ 27-28 października odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa zorganizowana przez Instytut Pedagogiki Społecznej pt. *Nowe ruchy religijne* (szerzej s. 23).

☞ 30 października w Palmiarni WSP odbyła się promocja książki **prof. dra hab. Włodzimierza Suleji** pt. *Kosynierzy i strzelcy* wydanej w popularnej serii Wydawnictwa Dolnośląskiego *A to Polska właśnie*.

☞ 3-8 odbyło się międzynarodowe kolokwium studenckie poświęcone pieśni ludowej i poezji śpiewanej (szerzej s. 21).

☞ 4-6 listopada odbyła się zorganizowana przez Zrzeszenie Studentów Polskich Studencka Jesień Kulturalna. Różnorodne imprezy odbyły się w studenckich klubach WSP i Politechniki.

☞ 5 listopada odbyło się dziesiąte posiedzenie Senatu (szerzej s. 5).

☞ 5 listopada odbyła się zorganizowana przez Instytut Historii, przy współpracy z Urzędem Miejskim w Zielonej Górze i Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli, polsko-czeska konferencja pt. *Optymalizacja procesu kształcenia nauczycieli historii – praktyki pedagogiczne studentów* (szerzej s. 18).

☞ 6-7 listopada odbyła się konferencja naukowa pt. *Teoria i praktyka kształcenia literackiego oraz językowego w latach 1918-1939*. Organizatorem konferencji był Instytut Filologii Polskiej oraz Stowarzyszenie Przyjaciół Literatury w Zielonej Górze (szerzej s. 20).

☞ 7 listopada Dział Grafiki Biblioteki Głównej zorganizował wystawę pt. *Rysunki Andrzeja Gordona*. Ekspozycja, usytuowana w pawilonie Zakładu Komunikacji Językowej potrwa do stycznia 1998 roku (szerzej s. 12).

W Ogólnopolskim Konkursie *Ekslibris wrocławski i małe formy grafiki* Nagrodę Zarządu Okręgu Wrocławskiego ZPAP zdobył pracownik Instytutu Sztuki i Kultury Plastycznej, asystent w Pracowni Edukacji Twórczej **mgr Adam Olejniczak**.

☞ 12-13 listopada odbyła się konferencja *Praca socjalna a AIDS* zorganizowana przez Instytut Pedagogiki Społecznej (szerzej s. 19).

☞ 13 listopada z wykładem otwartym zorganizowanym przez Zakład Poradnictwa Młodzieżowego i Edukacji Seksualnej wystąpił światowej sławy znawca problematyki AIDS **prof. Richard Estes** z Uniwersytetu Pensylwania.

☞ 14 listopada w Instytucie Sztuki i Kultury Plastycznej odbyło się otwarcie wystawy prac studentów zorganizowane wspólnie z Akademią Sztuk Pięknych w Poznaniu.

☞ 18 listopada w Łagowie Lubuskim rozpoczęła się konferencja pt. *Strategie rozwoju społecznego gmin polskich. Perspektywa członkostwa Polski w UE 2005*. Organizatorem konferencji był Instytut Pedagogiki Społecznej, a honorowy patronat objął Wojewoda Zielonogórski **prof. dr hab. Marian Eckert**.

☞ 19 listopada na Wydziale Humanistycznym odbyły się dwie obrony prac doktorskich. **Mgr Bogdan Biegalski** przedstawił pracę pt. *Organizacje podziemne na Środkowym Nadodrzu w latach 1945-1956*. Promotorem był **prof. dr hab. Czesław Osękowski**, recenzentami – **prof. dr hab. Hieronim Szczegół** i **prof. dr hab. Edmund Makowski** z UAM. Druga rozprawa pt. *Bolesław Piasecki – polityk i publicysta* została przedstawiona przez **mgr Ewę Czańską**. Promotorem był **prof. dr hab. Albert Pawłowski**, recenzentami – **prof. dr hab. Czesław Osękowski** i **prof. dr hab. Czesław Mojsiewicz** z UAM.

☞ 19-20 listopada Zakład Socjologii Wychowania i Rodziny Instytutu Socjologii zorganizował w Drzonkowie konferencję pt. *Zmiany komponentów środowiska wychowawczego w okresie transformacji* (szerzej s. 21).

☞ 25-26 listopada z otwartymi wykładami na temat integracji świadomościowych elit jako warunku konsolidacji polskiej demokracji i teorii oraz badania elit politycznych w studiach nad transformacją systemową wystąpił **prof. dr hab. Jacek Wasilewski** z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Organizatorem wykładów był Instytut Socjologii.

☞ 26 listopada odbyło się jedenaste posiedzenie Senatu (szerzej s. 5).

☞ 27 listopada w Galerii Prowincjonalnej Słubickiego Miejskiego Ośrodka Kultury odbył się wernisaż **Jacka Dłużewskiego** (Instytut Sztuki i Kultury Plastycznej) pt. *„Godzinki”. Obrazy i obiekty malarskie*.

☞ 28 listopada Instytut Historii i Lubuskie Towarzystwo Naukowe zorganizowali konferencję pt. *W przededniu odzyskania niepodległości przez Polskę* (szerzej s. 18).

☞ 3 grudnia odbyły się wybory studenckie do Senatu, Rad Wydziałów i Rad Instytutów (szerzej s. 6-7).

☞ 3 grudnia odbył się wykład otwarty **doc. dr hab. Jolanty Zakrzewskiej-Czerwińskiej** z Instytutu Immuno-

logii i Terapii Doświadczalnej im. Ludwika Hirszwelda PAN we Wrocławiu. Organizatorem wykładu był Zakład Biofizyki Instytutu Biotechnologii i Ochrony Środowiska.

8 grudnia z inicjatywy studentów i pracowników Nauczycielskiego Kolegium Języka Francuskiego powstało Association des Etudiants du College de Français A.E.C.F., będące stowarzyszeniem studentów tego kolegium. Prezydentem stowarzyszenia została **Eliza Bollini**, wiceprezydentami: **Anna Kielbus** i **Kacper Przywecki**, a sekretarzami: **Paulina Borowczak** i **Monika Łukaszyk**. Opiekunem stowarzyszenia jest **Bénédicte Leturq**.

8 grudnia Instytut Filologii Germańskiej we współpracy z Stiftung Kulturwerk Schlesien – Würzburg zorganizował konferencję na temat *Beiträge zur Kulturgeschichte Schlesiens in der Neuzeit (16. Bis 20. Jahrhundert)*. Wzięli w niej udział badacze historii i kultury Śląska z Zielonej Góry, Wrocławia, Duisburga, Berlina, Würzburga i Hamburga.

9 grudnia Instytut Filologii Polskiej wraz z Towarzystwem Literackim im. A. Mickiewicza, WiMBP im. C.K. Norwida i Teatrem Lubuskim zorganizowali sympozjum poświęcone twórczości tego poety (szerzej s. 22).

12 grudnia w kościele pw. św. Józefa Oblubieńca odbył się koncert chóru akademickiego Cantus Juvenilis. Solistkami były **Anna Ulwańska** (sopran), **Elżbieta Gryś** (mezzosopran), **Lidia Zatorska** (organy). Całością dyrygowali **Łucja Nowak** i **prof. Bogusław Stankowiak**. Artyści wykonali utwory m.in. G.G. Gorczyckiego, R. Twardowskiego i A. Vivaldiego.

13-19 grudnia w Babimście wspólne badania socjologiczno-historyczne przeprowadzili studenci historii naszej uczelni i Freie Universität w Berlinie. Opiekunami

naukowymi byli profesorowie **Czesław Osękowski** i **Jörg Janzen**.

15 grudnia odbył się wieczór poezji Henryka Heinego zorganizowany przez Instytut Filologii Germańskiej wraz ze studentem Kołem Miłośników Literatury. Z interpretacją wierszy poety wystąpili studenci filologii germańskiej oraz ich wykładowcy.

16 grudnia Rektor podpisał akt notarialny, na mocy którego uczelnia otrzymała w darowiźnie gmach po byłym Wojewódzkim Urzędzie Handlu Wewnętrznego przy ul. Energetyków 2. Nowy budynek ma ponad 4000 m² powierzchni.

17 grudnia w Muzeum w Szklarskiej Porębie odbył się wernisaż wystawy **Budowle Tomasza Sikorskiego** z Instytutu Sztuki i Kultury Plastycznej.

17 grudnia w kościele pw. św. Józefa Oblubieńca odbył się koncert Chóru Kameralnego Instytutu Wychowania Muzycznego. Solistkami były **Anna Ulwańska** (sopran) i **Bogumiła Tarasiewicz** (mezzosopran). Całością dyrygowała **prof. Irena Marciniak**. Artyści wykonali m.in. dzieła J.S. Bacha, G.F. Haendla, F. Schuberta i B. Grabowskiego.

18 grudnia w Auli WSP odbyło się spotkanie z **red. Tomaszem Lisem**. Organizatorami spotkania byli: Biblioteka Główna i Zakład Komunikacji Językowej Instytutu Filologii Polskiej.

18 grudnia w Palmiarni WSP odbyło się bożonarodzeniowe spotkanie zielonogórskiego środowiska akademickiego z udziałem bpa ordynariusza Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej **dra Adama Dyczkowskiego** i rektorów obu zielonogórskich uczelni – profesorów **Michała Kisielewicz**a i **Hieronima Szczegóły**.

5 listopada odbyło się dziesiąte posiedzenie Senatu. Rektor zapoznał Senat z założeniami reformy prawa o szkolnictwie wyższym. Następnie poinformował o bieżących pracach kierownictwa uczelni i przedstawił Senatowi nową kwestor Panią **Edytę Skrzypczak**.

Podczas tego posiedzenia Senat rozpatrywał projekty uchwał w sprawie sprzedaży mieszkań przy ul. Prostej 17/19, w sprawie dodatków dla profesorów i doktorów habilitowanych oraz pozytywnie zaopiniował zarządzenie rektora w sprawie określenia wysokości stawek za godziny nadliczbowe, prowadzenie prac i egzaminów dyplomowych na studiach dziennych w roku akademickim 1997/98. Ponadto Senat przychylił się do wniosku o włączenie w skład Rady Wydziału Matematyki, Fizyki i Techniki profesorów i doktorów habilitowanych zatrudnionych w Zielonogórskim Centrum Astronomii.

Senat przyjął kandydaturę **prof. dra hab. Janusza Matkowskiego** na Dyrektora Instytutu Matematyki.

Głównym tematem jedenastego posiedzenia Senatu 26 listopada br. było przyjęcie limitów i zasad rekrutacji na studia w roku akademickim 1998/99.

Z PRAC SENATU

Uchwały Senatu przyjęte na posiedzeniu 05.11.1997.:

✓ Uchwała Senatu nr 1/97/98 w sprawie dodatków dla profesorów i doktorów habilitowanych.

✓ Uchwała Senatu nr 2/97/98 w sprawie sprzedaży mieszkań przy ul. Prostej 17/19.

✓ Uchwała Senatu nr 3/97/98 w sprawie poszerzenia składu Rady Wydziału Matematyki, Fizyki i Techniki.

Uchwały Senatu przyjęte na posiedzeniu 26.11.1997.:

✓ Uchwała Senatu nr 4/97/98 w sprawie określenia zasad i trybu przyjmowania oraz zakresu egzaminów wstępnych na studia w roku akademickim 1998/99.

✓ Uchwała Senatu nr 5/97/98 w sprawie określenia limitów przyjęć w roku akademickim 1998/99.

✓ Uchwała Senatu nr 6/97/98 w sprawie warunków podejmowania i odbywania studiów przez osoby nie będące obywatelami polskimi.

✓ Uchwała Senatu nr 7/97/98 w sprawie ustalenia udziału wynagrodzenia objętego prawami autorskimi.

✓ Uchwała Senatu nr 8/97/98 w sprawie zgody na przejęcie przez Uczelnię budynku po byłym WPHW.

Red.

AWANSE NAUKOWE

Na Senat na posiedzeniu w dniu 5 listopada pozytywnie zaopiniował kandydaturę **dr hab. Tatiany Rongińskiej** (Instytut Pedagogiki i Psychologii) na stanowisko profesora nadzwyczajnego.

Rada Wyższego Szkolnictwa Artystycznego w dniu 5 listopada zatwierdziła uchwałę Rady Wydziału Kompozycji, Dyrygentury i Teorii Muzyki w sprawie przyznania panu **Juliuszowi Karczowi** kwalifikacji II stopnia w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej *kompozycja*.

Stopień doktora uzyskał w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu **mgr Marek Kuczyński** z Nauczycielskiego Kolegium Języka Angielskiego. Na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Łódzkiego stopień doktora uzyskała **mgr inż. Agnieszka Janiak-Osajca** z Instytutu Biotechnologii i Ochrony Środowiska.

Red.

Odznaczenia

Minister Obrony Narodowej przyznał Brązowy Medal za Zasługi dla Obronności Kraju **prof. drowi hab. Mirosławowi Frejmanowi** i **prof. drowi hab. Wojciechowi Peltzowi**. Aktu dekoracji podczas posiedzenia Senatu 26 listopada br. dokonał zastępca szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Zielonej Górze **plk. dypl. Jerzy Błaszczak**.

Konferencja prorektorów w Częstochowie

W dniach 13-15 listopada 1997 odbyła się w Ośrodku Wypoczynku Sportowego „Silesiana” w Kokotku k/Lublińca (k/Częstochowy) konferencja prorektorów ds. dydaktyki i spraw studenckich, kierowników Działów Nauczania oraz przedstawicieli Rad Uczelnianych Samorządów Studenckich wszystkich Wyższych Szkół Pedagogicznych w Polsce.

Przedmiotem obrad były następujące zagadnienia:

- kierunki rozwoju szkolnictwa wyższego;
- organizacja studiów dwukierunkowych;
- założenia systemu pomocy materialnej dla studentów;
- zatrudnianie nieetatowych nauczycieli akademickich w świetle nowego kodeksu pracy;
- bloki pedagogiczne w obrębie programów studiów;
- organizacja praktyk pedagogicznych, obozów sportowych, plenerów i lektoratów języków obcych w systemie studiów dziennych i zaocznych;
- studencki ruch naukowy oraz kultura i sport w środowisku studenckim.

Na konferencji przyjęto uchwałę, skierowaną do Ministra Edukacji Narodowej, w sprawie zwiększenia wskaźników finansowania dla uczelni prowadzących studia dwukierunkowe.

M.F.

Nowo zatrudnieni profesorowie

Zdzisław Kalita

W Instytucie Filozofii został zatrudniony na stanowisku profesora nadzwyczajnego **dr hab. Zdzisław Kalita**. Stopień doktora nauk humanistycznych **Z. Kalita** uzyskał w 1978 roku w Uniwersytecie Wrocławskim przedstawiając pracę pt. *Giannozzo Manetti (1396-1459) i jego filozofia człowieka na tle filozofii XV wieku*. W 1993 roku w tym samym uniwersytecie uzyskał stopień doktora habilitowanego na podstawie dysertacji pt. *Człowiek i świat wartości. Aksjologia renesansowego humanizmu*.

Główne kierunki zainteresowań badawczych **Z. Kality** dotyczą historii filozofii – głównie filozofii renesansu, aksjologii i etyki. Do wysoko cenionych prac naukowych należy jego *Etyka renesansowego humanizmu* (Wrocław 1986).

Profesor **Z. Kalita** jest promotorem dwóch i opiekunem trzech prac doktorskich. Współpracuje z ośrodkami naukowymi we Włoszech.

Red.

Przedstawiciele studentów w organach kolegialnych uczelni

3 grudnia 1997 roku zostały przeprowadzone wybory przedstawicieli studentów do Senatu, Rad Wydziałów i Rad Instytutów.

W skład Senatu weszli:

Sebastian Falkowski (IV rok wychowania technicznego)
Łukasz Krawiec (V rok historii)
Robert Toporowski (III rok wychowania technicznego)
Ireneusz Wojewódzki (V rok historii)
Zbigniew Witryk (V rok wychowania plastycznego)

W skład Rady Wydziału Humanistycznego weszli:

Piotr Karczewski (IV rok historii)
Łukasz Krawiec (V rok historii)
Tomasz Lewandowski (IV rok historii)
Arkadiusz Oświecimski (V rok historii)
Tomasz Paluszkievicz (II rok historii)
Ewelina Smak (II rok historii)
Ireneusz Wojewódzki (V rok historii)
Andrzej Żółtański (V rok historii)

W skład Rady Wydziału Matematyki, Fizyki i Techniki weszli:

Sebastian Falkowski (IV rok wychowania technicznego)
Robert Toporowski (III rok wychowania technicznego)

Do Rady Wydziału Pedagogicznego nie zgłoszono kandydatów.

W skład Rad Instytutów weszli:

Instytut Wychowania Technicznego:
Robert Toporowski (III rok wychowania technicznego)
Sławomir Szumalo (V rok wychowania technicznego)

Instytut Wychowania Plastycznego
Zbigniew Witryk (V rok wychowania plastycznego)

W pozostałych instytutach nie zgłoszono kandydatów.

Red.

Pierwsze zebranie Studenckiej Komisji Wyborczej odbyło się 27 października 1997 roku. Wówczas został wybrany przewodniczący Studenckiej Komisji Wyborczej i ustalono wstępne kalendarium wyborów. Z przyczyn technicznych rozpoczęcie wyborów zostało niestety opóźnione o tydzień.

STUDENCKIE WYBORY

Komisja wyborcza wyznaczyła termin zgłaszania kandydatów do 17 listopada br. Wybory do Rad Mieszkalców ustalono na 19 listopada, do Senatu, Rad Wydziałów i Rad Instytutów na 24 listopada br.

Jednakże termin upłynął, a zgłoszonych kandydatów było tylko kilku, w związku z tym Komisja Wyborcza przedłużyła termin zgłaszania kandydatów do 24 listopada. Dopiero po tym terminie udało się zebrać odpowiednią liczbę kandydatów do Rad Mieszkalców oraz do Senatu z Wydziału Humanistycznego i Wydziału Matematyki, Fizyki i Techniki. Na Wydziale Pedagogicznym został zgłoszony tylko jeden kandydat, przy dwóch mandatach do obsadzenia.

Gorzej przedstawiała się sytuacja w wyborach do Rad Wydziałów. Na żadnym z wydziałów nie zgłoszono takiej liczby kandydatów, by obsadzić wszystkie miejsca. Na Wydziale Humanistycznym zostało zgłoszonych 8 osób, na Wydziale Matematyki, Fizyki i Techniki 2 osoby, a na Wydziale Pedagogicznym nie zgłoszono żadnej kandydatury.

Wybory do Rad Instytutów nie spotkały się praktycznie z żadnym zainteresowaniem. Tylko do Rad dwóch instytutów zgłoszeni zostali kandydaci: dwóch do Rady Instytutu Wychowania Technicznego i jeden do Rady Instytutu Sztuki i Kultury Plastycznej.

Wybory do Rad Mieszkalców odbyły się 2 grudnia przy bardzo małej frekwencji, np. w DS „U Lecha” zagłosowało 10 osób. Następnego dnia zostały przeprowadzone wybory do Senatu, Rad Wydziałów i Rad Instytutów. Również i w tych wyborach odnotowano bardzo niską frekwencję: Wydział Humanistyczny – 37 głosujących, Wydział Matematyki, Fizyki i Techniki – 26 oraz Wydział Pedagogiczny – 12.

Podsumowując można stwierdzić, że zawiedli studenci, których nie interesuje praca w kolejalnych organach uczelni. Nie można tu bowiem mówić o niedoinformowaniu studentów, bowiem każdorazowo we wszystkich domach studenckich i w uczelni były wywieszane odpowiednie plakaty.

Janusz Kasalka

Przewodniczący Studenckiej Komisji Wyborczej

Studenci nie chcą zarządzać uczelnią?

Wyniki wyborów studenckich do organów kolejalnych uczelni były dla mnie zaskoczeniem. Od ponad roku współpracuję z Radą Uczelnianą Samorządu Studenckiego, rozmawiam ze studentami – słuchaczami moich wykładów i wielokrotnie spotykam się z zarzutami i skargami na niedogodność niektórych aktualnie istniejących rozwiązań proceduralno-organizacyjnych w uczelni, na wydziale, bądź w instytucie – w zakresie np. programu studiów, zasad jego zmian, organizacji obiegu dokumentów, regulaminu DS, przyznawania świadczeń pomocy materialnej itp.

Problemy te można by znacznie złagodzić lub rozwiązać przy aktywnym współuczestnictwie w pracach:

- Rad Instytutów (tylko do Rady Instytutu Wychowania Technicznego i Instytutu Sztuki i Kultury Plastycznej zostali wybrani przedstawiciele studentów);

- Rad Wydziałów (przedstawiciele studentów zostali wybrani tylko na Wydziale Humanistycznym i Wydziale Matematyki, Fizyki i Techniki);

- Senatu (na sześć mandatów obsadzono pięć).

Aby przekonać studentów o korzyściach wynikających ze współzarządzania, przytoczę kilka zalet grupowego podejmowania decyzji:

- im więcej osób angażuje się w podjęcie decyzji, tym większe szanse, że będzie ona trafna;

- dostępność większej ilości informacji (wymiana informacji pomiędzy poszczególnymi członkami grupy sprawia, że wszyscy razem wiedzą więcej niż mogłaby wiedzieć pojedyncza osoba, co przynosi efekt w postaci lepszej decyzji);

- możliwość przedstawienia większej liczby wariantów;

- większa akceptacja dla decyzji wynikająca z faktu, że więcej osób brało udział w jej podjęciu;

- lepsza współpraca przy wdrożeniu podjętej decyzji (osoby zaangażowane w jej podejmowanie będą ją realizować chętniej, niż roliby to otrzymując polecenie z góry);

- poprawa komunikacji między różnymi grupami i większe zrozumienie;

- korzyści psychologiczne, które przynoszą skutki w postaci chęci do współpracy: poprawa morale, lepsza motywacja i większa satysfakcja z pracy.

Kolejną przyczyną konieczności brania udziału w ciałach kolejalnych jest sprzężenie zwrotne. Jeśli dialog ma trwać, to musi istnieć stały dopływ nowych danych, musi trwać ciągły proces wzajemnego uczenia się.

Wierzę, że może te argumenty, zaczerpnięte z teorii współczesnego zarządzania przekonają wszystkich niezdecydowanych i przeprowadzone ponownie na początku przyszłego roku akademickiego wybory przyniosą rezultaty, a zasada partycypacji w zarządzaniu będzie realizowana w praktyce.

Zapraszam wszystkich chętnych do współpracy.

Wszyscy odważni i ambitni prezentujcie się sami – dziś do la-musa należy odesłać powiedzenie: siedź w kącie, a znajdą cię. Na-byte doświadczenia na pewno zwrócą się wielokrotnie w przyszłości.

Maria Fic

Proroktor ds. Studenckich

Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą

informuje

Wyjazdy zagraniczne

- Mgr David Khechinashvili, jeden z wykonawców grantu KBN prof. dra hab. Janusza Gila, uczestniczył w dniach 5-21 września 1997 roku w zorganizowanej w miejscowości Spa w Belgii, w konferencji *Third Carolus Magnus Summer School on Plasma Physics*.

- Czwooro pracowników Instytutu Pedagogiki i Psychologii wzięło udział w zorganizowanej w dniach 23-26 września 1997 roku w Uniwersytecie w Luneburgu (RFN) sympozjum naukowym *Targi edukacji ekologicznej – 1997*: dr inż. Hanna Uździc-

ka, dr Leszek Jerzak, dr Wiesław Matejczuk i mgr Sylwia Baran.

- Prof. WSP TK Bogusław Stankowiak, dyrektor Instytutu Wychowania Muzycznego, w dniach 26-27 września 1997 roku przebywał jako konsultant artystyczny w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Hradec Králové (Republika Czeska).

- Dwaj pracownicy Instytutu Techniki uczestniczyli w zorganizowanej w dniach 24-27 września 1997 roku w Uniwersytecie im. Marcina Lutra w Halle (RFN), konferencji naukowej *Umwelt-probleme in der technischen Bildung*. Prof. dr hab. inż. Kazimierz Uździcki wygłosił referat *Kształcenie kandydatów na na-*

uczycieli techniki w Polsce w zakresie ekologii, **dr hab. Mirosław Frejman**, prof. WSP TK – *Problematyka kształcenia ekologicznego w szkołach podstawowych w Polsce*.

• **Prof. dr hab. Andrzej Więckowski**, z Instytutu Fizyki, na zorganizowanej w dniach 27 września – 2 października 1997 roku we Friedrichrodzie (RFN) konferencji *19. Diskussionstagung Magnetische Resonanz* wygłosił referat *ESR-Untersuchungen der thermischen Zersetzung von Mazeraleen*.

• **Prof. dr hab. Hieronim Szczegół** z Instytutu Historii wziął udział w zorganizowanej w dniach 2-5 października 1997 roku w Uniwersytecie „Viadrina” we Frankfurcie nad Odrą (RFN), konferencji naukowej *Europejskie regiony graniczne*. Przedstawił referat *Osadnictwo we wschodniej Brandenburgii*.

• **Prof. dr hab. inż. Kazimierz Uzdziński** uczestniczył w dniach 5-9 października 1997 roku w sympozjum naukowym GATWU zorganizowanym w miejscowości Sonnenberg (RFN). Wygłosił referat *Zur ökologischen Bildung der Kandidaten für Techniklehren in Polen*.

• W zorganizowanej w dniach 7-9 października 1997 roku w Instytucie Niemiecko-Polskim w Darmstadt (RFN) konferencji naukowej *Schöne Aussichten an der Spree und Weichsel* uczestniczyła **dr Jarochna Dąbrowska**, adiunkt w Instytucie Filologii Germańskiej.

• **Prof. dr hab. Eugeniusz Klin**, dyrektor Instytutu Filologii Germańskiej, uczestniczył w zorganizowanym w dniach 7-11 października 1997 roku w Stuttgart-Hohenheim (RFN) sympozjum *Literackie krajobrazy II: oblicze Śląska w utworach swoich pisarzy*. Przedstawił referat *Udział literatury Śląska w literaturze niemieckiej*.

• **Dr Tadeusz Zuchewicz**, adiunkt w Instytucie Filologii Germańskiej w dniach 9-10 października 1997 roku wziął udział w zorganizowanym w Uniwersytecie Technicznym w Dreźnie (RFN) międzynarodowym kolokwium *Interkulturelle Landeskunde*.

• **Dr hab. Stanisław Borawski**, profesor WSP TK w Instytucie Filologii Polskiej, w dniach 8-16 października 1997 roku przebywał w Uniwersytecie w Münster (RFN). Wizyta związana była z dokończeniem prac nad książką powstałą w ramach projektu *Dreisprachigen Stadtbücher von Opole*.

• Troje pracowników uczelni uczestniczyło w zorganizowanej w dniach 15-21 października 1997 roku przez Uniwersytet Pedagogiczny w Tarnopolu na Ukrainie, konferencji naukowej *Twórczość Bohdana Łepkiego w kontekście kultury europejskiej XX wieku*. **Prof. dr hab. Włodzimierz Wilczyński** z Instytutu Filologii Wschodniosłowiańskiej, wygłosił referat *Od wrogości do braterstwa. Walki polsko-ukraińskie o Lwów w oczach Józefa Wittlina*, **dr Irina Betko**, adiunkt w tym Instytucie, wygłosiła referat *Poezja religijno-modlitewna Bohdana Łepkiego*, a **dr hab. Czesław Dutka**, profesor WSP TK w Instytucie Filologii Polskiej – *Dialog serdeczny. Bohdan Nestor Łepki w listach polskich intelektualistów (1903-1940)*.

• **Dr Lilianna Kiejzik**, adiunkt w Instytucie Filozofii, w dniach 11-26 października 1997 roku konsultowała w Uniwersytecie w Rostowie rozprawę habilitacyjną dotyczącą filozofii Sołowiowa.

• **Mgr Wojciech Kozłowski**, wykładowca w Instytucie Sztuki i Kultury Plastycznej, w dniach 4-11 listopada 1997 roku uczestniczył w wystawach sztuki multimedialnej w Karlsruhe i w Dessau (RFN).

• **Dr Jarosław Kijak**, adiunkt Zielonogórskim Centrum Astronomii, w dniach 2-15 listopada 1997 roku w Instytucie Radioastronomicznym im. Maxa Plancka w Bonn, RFN prowadził obserwacje pulsarów radiowych oraz przeprowadził konsultacje pracy *Radio emission region in pulsars*.

• **Dr Ryszard Kostecki**, adiunkt w Instytucie Pedagogiki Społecznej, podczas pobytu w dniach 29 października – 16 listopada 1997 roku w Państwowej Akademii Kultury w Sankt Petersburgu (Federacja Rosyjska), złożył ukończoną rozprawę habilitacyjną *Wyznaczniki strategii kształcenia animatorów społeczno-kulturalnych i poczynił przygotowania do kolokwium habilitacyjnego*.

• **Prof. dr hab. inż. Kazimierz Uzdziński i dr Leszek Salać**, adiunkt w Instytucie Pedagogiki i Psychologii, uczestniczyli w dniach 17-20 listopada 1997 roku w zorganizowanej przez Uniwersytet w Poczdamie (RFN) międzynarodowej konferencji

naukowej *Reforma kształcenia nauczycieli w następstwie transformacji politycznej*. Pierwszy z nich wygłosił referat *Kompetencje nauczycieli techniki w Polsce*, drugi – *Stereotypy pedagogicznego kształcenia nauczycieli w Polsce*.

• **Dr hab. Paweł Szczaniecki**, profesor WSP TK w Instytucie Fizyki, w dniach 3 listopada – 1 grudnia 1997 roku odbył staż naukowy w zakresie spektroskopii elektronowego rezonansu magnetycznego w Uniwersytecie Technicznym w Graz (Austria). Staż został sfinansowany w ramach Programu CEEPUS.

• **Mgr Olaf Maron**, asystent w ZCA, w dniach 2 listopada – 1 grudnia 1997 roku w Instytucie Radioastronomicznym im. Maxa Plancka w Bonn (RFN) prowadził analizę bazy danych obserwacyjnych pulsarów pod kontem spektrum i wielkości strumienia energii pulsarów.

• **Prof. dr hab. Stanisław Gnot** z Instytutu Matematyki podczas pobytu w dniach 1-3 grudnia 1997 roku w Uniwersytecie w Dortmundzie (RFN), wygłosił trzy wykłady na temat: *Statistical inference in Mixed Linear Models with Two Variance Components*.

• Dwoje pracowników uczelni uczestniczyło w zorganizowanej w dniach 4-7 grudnia 1997 roku w Uniwersytecie w Sztokholmie w Szwecji, naradzie przygotowawczej do konferencji *Porównawcze badania form narodowych w literaturach nadbałtyckich*. **Prof. dr hab. Eugeniusz Klin** wygłosił referat *Stereotypy polsko-niemieckie w literaturze XIX wieku*, a **dr Marta Ruszczyńska**, adiunkt w Instytucie Filologii Polskiej – *Problemy narodowego odrodzenia w polskiej literaturze romantycznej, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska warszawskiego*.

• **Dr hab. Marian Bugajski**, profesor WSP TK w Instytucie Filologii Polskiej, wziął udział w zorganizowanej w dniach 10-13 grudnia 1997 roku w Uniwersytecie w Münster (RFN) w dyskusji ekspertów na temat ortografii. Wygłosił referat *Teoria i praktyka kodyfikacji ortografii w Polsce*.

• **Mgr Andrzej Kaczmarek**, asystent w Nauczycielskim Kolegium Języka Francuskiego, w dniach 30 listopada – 20 grudnia 1997 roku odbył w Alliance Française w Paryżu (Francja), staż na temat *Praktyki pedagogiczne w kształceniu nauczycieli języka francuskiego* i przeprowadził kwerendę źródłową w związku z przygotowywaną pracą doktorską.

• **Prof. dr hab. Janusz Gil**, dyrektor ZCA, w dniach 14-20 listopada 1997 roku uczestniczył w zorganizowanym przez Uniwersytet w Tokio w Japonii, sympozjum naukowym *Neutron Stars and Pulsars*, a w dniach 21 listopada – 20 grudnia 1997 roku prowadził badania naukowe nad pulsarami w Uniwersytecie w Hongkongu.

• **Dr hab. Marian Nowak**, profesor WSP TK w Instytucie Matematyki, w związku z prowadzonymi wspólnie badaniami naukowymi przebywał w dniach 16-24 grudnia 1997 roku w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Aleksandra Hercena w Sankt Petersburgu, (Federacja Rosyjska).

Przyjazdy obcokrajowców

• W dniach 7-21 października 1997 roku na stażu naukowym w Instytucie Matematyki przebywał **dr Ants Aasma**, pracownik naukowy Uniwersytetu Pedagogicznego w Tallinie, (Estonia). Dr Ants Aasma specjalizuje się w zagadnieniach analizy matematycznej. Podczas pobytu w Polsce przebywał także na stażu w PAN w Warszawie.

• W dniach 26-28 października 1997 roku w Instytucie Pedagogiki i Psychologii gościli specjalizujący się w naukach pedagogicznych, pracownicy Uniwersytetu w Poczdamie, (RFN): **prof. dr hab. Klaus Dietrich Mende i dr Susanne Spahn**. Wygłosili wykłady i przeprowadzili konsultacje.

• Dwoje innych pracowników Uniwersytetu w Poczdamie – **prof. dr hab. Uwe Schaarschmidt i dr Helga Arold** – przebywali w Instytucie Pedagogiki i Psychologii w dniach 13-14 listopada 1997 roku. W trakcie pobytu omówili program wspólnie organizowanej w marcu 1998 roku konferencji naukowej z zakresu psychologii.

• Na czteromiesięcznym stypendium, w okresie od 1 września do 31 grudnia 1997 roku, przebywała w Instytucie Matematyki **mgr Wang Quandt** z Chin.

Mieczysław Ostrowski

INFORMACJE

W bieżącym roku kalendarzowym uczelnia zorganizowała rekordową w całej swojej historii ilość konferencji naukowych – łącznie 23. Wzięło w nich udział kilkuset naukowców, w tym kilkudziesięciu z zagranicy.

Uczelnia w chwili obecnej zatrudnia w ramach umowy o pracę 24 obcokrajowców na pełnych etatach. Pochodzą oni z 10 krajów. Znaleźli miejsce pracy w 10 instytutach uczelni.

Każda kobieta ma prawo do życia pozbawionego fizycznej i duchowej przemocy, bez względu na jej status pobytowy – to motto, pod którym obradowali w Berlinie od 5 do 7 grudnia uczestnicy projektu ZAPOLA. Projekt ten jest rezultatem 15 lat doświadczeń Polskiej Rady Społecznej Berlina w dziedzinie poradnictwa i pomocy udzielanej polskim przybyłym w kwestiach prawnych i socjalnych. Kobiety z Europy Środkowo-Wschodniej przyjeżdżały do Berlina z powodu wysokiego bezrobocia, mając nadzieję na lepsze zarobki. Legalny pobyt w Niemczech jest prawie niemożliwy. Nie uregulowana sytuacja pobytowa zaostża ich uzależnienie w związkach partnerskich i małżeńskich, prowadzi do wykorzystywania ich w życiu prywatnym i zawodowym. ZAPOLA ma za zadanie pomóc im w rozwiązywaniu tych problemów. Uczestnikami projektu są pracujące w naszej uczelni **dr Dorota Rybczyńska** (Instytut Pedagogiki Społecznej) i **dr Liliana Kiejzik** (Instytut Filozofii).

M.O/Red.

Konferencje naukowe zaplanowane na 1998 rok

- ☑ *Zdrowie psychiczne w zawodzie nauczycielskim: badania porównawcze.* Organizator: Instytut Pedagogiki i Psychologii. Kierownik naukowy: **dr hab. Tatiana Rongińska**. Termin konferencji: 10-12 marca 1998 roku, Zielona Góra.
- ☑ **WYSTAWA** pt.: *Książka artystyczna.* Organizator: Instytut Sztuki i Kultury Plastycznej. Kierownik naukowy: **ad. Eugeniusz Józefowski**. Termin konferencji: 10-14 marca 1998 roku, Zielona Góra.
- ☑ *II Niemiecko-polskie warsztaty z logiki i filozofii logicznej.* Organizator: Instytut Filozofii. Kierownik naukowy: **prof. dr hab. Andrzej Wiśniewski**. Termin konferencji: 30 marca – 2 kwietnia 1998 roku, Żagań.
- ☑ *Wartość biologiczna oraz sprawność fizyczna młodzieży akademickiej.* Organizator: Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. Kierownik naukowy: **dr Józef Tartaczuk**. Termin konferencji: 14 kwietnia 1998 roku, Zielona Góra.
- ☑ *Innowacje pedagogiczne w edukacji muzycznej dzieci i młodzieży.* Organizator: Instytut Wychowania Muzycznego. Kierownik naukowy: **dr Lidia Kataryńczuk-Mania**. Termin konferencji: 20-21 kwietnia 1998 roku, Zielona Góra.
- ☑ *Ergonomiczne kształtowanie środowiska.* Organizator: Instytut Biotechnologii i Ochrony Środowiska. Kierownik naukowy: **prof. dr hab. inż. Edward Kowal**. Termin konferencji: 4-6 maja 1998 roku, Łagów Lubuski.

- ☑ *Przygotowanie i doskonalenie zawodowe pracowników.* Organizator: Instytut Techniki. Kierownik naukowy: **prof. dr hab. Bogusław Pietrulewicz**. Termin konferencji: 12-14 maja 1998 roku, Zielona Góra.
- ☑ *Modelowanie w projektowaniu części maszyn.* Organizator: Instytut Techniki. Kierownik naukowy: **prof. dr hab. inż. Janusz Mielniczuk**. Termin konferencji: 21-23 maja 1998 roku.
- ☑ *Ziemie zachodnie i północne Polski w okresie stalinowskim.* Organizator: Instytut Historii. Kierownik naukowy: **prof. dr hab. Czesław Osękowski**. Termin konferencji: 22-23 maja 1998 roku, Zielona Góra.
- ☑ *Innowacje w językach wschodniosłowiańskich II.* Organizator: Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej. Kierownik naukowy: **prof. dr hab. Bazyli Tichoniuk**. Termin konferencji: 4-5 czerwca 1998 roku, Zielona Góra.
- ☑ *Zbiorniki cienkościenne.* Organizator: Instytut Techniki. Kierownik naukowy: **prof. dr hab. inż. Krzysztof Magnucki**. Termin konferencji: 17-19 czerwca 1998 roku, Karłów.
- ☑ *Młodzież społeczności pogranicza: perspektywy i zagrożenia.* Organizator: Instytut Pedagogiki Społecznej. Kierownik naukowy: **prof. dr hab. Edward Hajduk**. Termin konferencji: 23-24 czerwca 1998 roku, Zielona Góra.
- ☑ *Kwestie pogranicza a praca socjalna.* Organizator: Instytut Pedagogiki Społecznej. Kierownik naukowy: **prof. dr hab. Krystyna Adamus-Darczewska**. Termin konferencji: 26-27 czerwca 1998 roku, Zielona Góra.
- ☑ *Edukacja pozaszkolna a integracja europejska.* Organizator: Instytut Pedagogiki Społecznej. Kierownik naukowy: **prof. dr hab. Zdzisław Wolk**. Termin konferencji: 1-2 września 1998 roku, Zielona Góra.
- ☑ *Historia i przyszłość uczenia się przez pracę (Geschichte und Zukunft von Unterricht über Arbeit und Technik).* Organizator: Instytut Techniki. Kierownik naukowy: **prof. dr hab. inż. Kazimierz Uździcki**. Termin konferencji: 8-12 września 1998 roku, Łagów Lubuski.
- ☑ *V Zielonogórskie Konfrontacje Matematyczne.* Organizator: Instytut Matematyki. Kierownik naukowy: **prof. dr hab. Marian Nowak**. Termin konferencji: 14-17 września 1998 roku, Zielona Góra.
- ☑ *Pierwsze przekłady Nowego Testamentu w dziejach i kulturze narodów Europy Środkowej.* Organizator: Instytut Historii. Kierownik naukowy: **dr Tomasz Jaworski**. Termin konferencji: 24-25 września 1998 roku, Zielona Góra.
- ☑ *Transgraniczność w perspektywie socjologicznej.* Organizator: Instytut Socjologii. Kierownik naukowy: **prof. dr hab. Leszek Goldyka**. Termin konferencji: 26-28 października 1998 roku, Zielona Góra.
- ☑ *Normatywna problematyka tekstów pisanych.* Organizator: Instytut Filologii Polskiej. Kierownik naukowy: **prof. dr hab. Marian Bugajski**. Termin konferencji: 12-13 listopada 1998 roku, Zielona Góra.

M.O.

Targi Książki „ATENA '97”

IV Krajowe Targi Książki Akademickiej „Athena '97” odbyły się – podobnie jak w latach poprzednich – w Dużej Auli Politechniki Warszawskiej. Głównym ich organizatorem jest Wydawnictwo Naukowo-Techniczne, współorganizatorami zaś (i sponsorami) są: Biuro Marketingowe MEGARON, Polskie Towarzystwo Wydawców Książek, Stowarzyszenie Wydawców Szkół Wyższych i Fundacja „Książka Naukowo-Techniczna”. O randze całego przedsięwzięcia świadczy fakt, iż patronat nad nim objęli Minister Edukacji Narodowej i Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych. Nie jest to funkcja wyłącznie honorowa, gdyż obaj patroni ufundowali nagrody w konkursie na najlepszą książkę akademicką roku. Wśród laureatów znalazły się m.in. wydawnictwa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego, Ossolineum, Wydawnictwa Medycznego „Urban i Wspólnik”. W targach uczestniczyło 68 instytucji, wśród nich wydawcy „profesjonalni” (niektórzy tak nazywają wydawców nie należących do grona oficyn uczelnianych – nasuwa się jednak pytanie, kim my jesteśmy: amatorami?). Tak więc okazało się stoisko – naprzeciwko naszego – zajmowało Wydawnictwo Naukowe PWN, pokazały swoje książki także: „Arkady”, Państwowe Przedsiębiorstwa Wydawnictw Kartograficznych, „Wiedza Powszechna”, Wydawnictwa Komunikacji i Łączności, Wydawnictwo Naukowo-Techniczne. Wspólne stoisko (okazałe) zajęły renomowane oficyny uczelni amerykańskich: Harvard University Press, The University of Chicago Press, The Johns Hopkins University Press, The MIT Press, Yale University Press.

Trzeba było niemało odwagi, by w obecnej sytuacji gospodarczej kraju zdecydować się na zorganizowanie – jeszcze jednych – targów książki. Ponadto komunikacja między ludźmi, rozwijająca się dynamicznie w ostatnich latach, spowodowała eksplozję takich środków porozumienia i przekazywania informacji, że można obawiać się zmniejszenia roli książki. Pozostaje otwarte pytanie, czy najbliższa przyszłość zadecyduje o przewadze elektronicznych form przekazu lub o ich całkowitym zwycięstwie, o zdominowaniu tak obszernej dziedziny, jak encyklopedie, słowniki, poradniki, a także podręczniki. To, co obserwowaliśmy w Warszawie, nie wydaje się jednak przesądzać o przyszłości. Były oczywiście publikacje multimedialne – dziś jeszcze bardzo kosztowne, zarówno dla wydawcy, jak i dla nabywcy. Stale zwiększająca się jednak liczba studentów i absolwentów wpływa na wzrost zainteresowania „tradycyjną” literaturą akademicką, która stara się z powodzeniem udoskonalać szatę poligraficzną i podnosić standard edytorski. Paradoksalnie – dzięki możliwości stosowania elektroniki, dzięki komputeryzacji procesów wydawniczych. Niektóre dziedziny na pewno dość szybko zostaną zdominowane przez nowe media, oferujące odmienne, wszechstronne formy przedstawienia materiału, a także stosowanie nowych metod dydaktycznych, tak istotnych przy pracy indywidualnej. Mimo to jednak tłumy studentów oczekujących na możliwość dostania się co rano na targi wydają się świadczyć, że zadrukowany papier między okładkami może jeszcze liczyć na wcale piękną przyszłość. Być może nie „masowy”, „statystyczny” czytelnik zapewni przetrwanie tradycyjnej książki, lecz właśnie odbiorca świadomy, specjalista lub co najmniej człowiek o ukiętnionych zainteresowaniach. Poza tym na pewno znajdują się w każdym społeczeństwie i takie osoby, jak ta pani, która alarmowała telefonicznie stację serwisową, ponieważ nie umiała uruchomić komputera, mimo iż od kwadransa deptała i usiłowała obcasem „włączyć” mysz. Po prostu nie wszyscy potrafią i nie wszyscy to polubią.

Nie ma również obaw o los drukowanej informacji w Ameryce, opanowanej przez elektronikę i zafascynowaną jej możli-

wościami – jak dowiedzieliśmy w czasie spotkania poświęconego pozycji i roli wydawnictw uniwersyteckich w Polsce i Stanach Zjednoczonych Ameryki. Przedstawicielka wymienionych już szacownych wydawnictw uczelnianych relacjonowała metody pracy i pozyskiwania odbiorcy. Tam również uczelnia finansuje publikacje z własnego budżetu, w wysokości zaplanowanej na początku roku – chociaż i sponsorów nie brakuje. Zdarzają się publikacje o wysokich nakładach, przynoszące wielki dochód – jak np. wznowiany i udoskonalany od 1936 r. podręcznik pisanie prac naukowych i tekstów literackich (!). Cały zysk jednak idzie na konto uczelni, nie jest przeznaczany na potrzeby wydawnictwa. W zasadzie nie wydaje się prac uczonych zatrudnionych na uczelni. Redaktorzy śledzą komunikaty z badań naukowych w całym kraju i jeżdżą, by podpisywać umowy na ich publikację. Zasada jest następująca: udostępnić własnym pracownikom i studentom najnowsze osiągnięcia na miejscu, by nie musieli poszukiwać na ten temat informacji w innych ośrodkach naukowych. Dystrybucją zajmują się przedstawiciele wydawnictwa, którzy co miesiąc są szkoleni przez redaktorów na temat nowości, dostają książki, materiały informacyjne i wyruszają do firm zajmujących się dystrybucją – np. w Europie Środkowej, jak nasza referentka. Inni poszukują kontrahentów w obu Amerykach, Europie Zachodniej i Azji.

W naszej sytuacji udział w targach trudno przeliczać na natychmiastowe zyski – najważniejszą sprawą pozostaje zawsze

Stoisko Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego.
Fot. archiwum

kontakt z bezpośrednim odbiorcą. Drukowana oferta czasem ginie wśród folderów biur turystycznych, dużych domów towarowych, firm komputerowych... Bibliotekarze i przedstawiciele instytucji oświatowych dzięki takim właśnie spotkaniom mogą książki przejrzeć, zapoznać się z ich zawartością, zdecydować o zakupie – nieraz właśnie pod koniec roku, kiedy pojawił się jeszcze jakiś nie wydankowany dotychczas grosz. Utrwalają się lub zostają odnowione kontakty nawiązane korespondencyjnie. Jeszcze w ciągu kilku tygodni będą nadsyłane zamówienia na podstawie ofert, które rozdawaliśmy wśród zwiedzających. Kupowano niewiele, ale uczestnictwo podsumowaliśmy zyskiem ok. 1000 zł, a to dzięki sponsorowi – Pan **Bogusław Mykietów** sfinansował własny udział w targach, połowę kosztu wynajęcia stoiska, zapewnił transport książek i przewóz obsługi własnym samochodem. Najwięcej sprzedano *Dziejów Bydgoszczy, Czerwonych marszałków, Studiów Zachodnich, Układów prętowych o cienkościennych przekrojach otwartych, Filologii Polskiej t. 9*. Także egzemplarz *Skryptoriów cystersów filiacji portyjskiej* – nabywca był nie lada mediewistą.

Obecność w gronie wśród wydawnictw specjalistycznych zobowiązuje. Kolejnym krokiem powinien być udział w Międzynarodowych Targach Książki w Warszawie w maju przyszłego roku. Myślimy o tym bez kompleksów, ponieważ – jak stwierdził dyrektor **Stanisław Madej** z Ministerstwa Edukacji Narodowej – 75 % polskich publikacji naukowych w ciągu ostatnich czterech lat ukazało się w oficynach szkół wyższych.

Edward Rutkowski

Dział Zbiorów Specjalnych

Białe kruki

Kolekcję zbiorów specjalnych założono w 1972 roku. Składają się na nią rękopisy, starodruki, zbiór elementarzy z całego świata, kartografia, grafika dawna i współczesna, plakaty, mikrofilmy i przeźrocza, wideokasety, kasety magnetofonowe oraz dyskiety komputerowe.

Rękopisy dawne dotyczą głównie naszego regionu (np. *Księga czynszów Szprotawy i okolicznych wsi z lat 1568-1615*), współczesne rękopisy dotyczą głównie literatury, między innymi obejmują warsztat naukowy prof. dra Stefana Hermana, nieżyjącego wykładowcy naszej uczelni.

Poloników w zbiorach jest 615, druków obcych – 1125. Wśród najstarszych polskich druków wymienić można polskie przekłady Biblii: brzeską z 1562 r., Jana Leopolity z 1577 r., Jakuba Wujka z 1599 r., ponadto inne druki: *Postyllę* Mikołaja Reja z 1571 r., *Traktatus de duobus Sarmatiis* Macieja Miechowity z 1517 r., *Żywoty świętych* Piotra Skargi z 1598 r.

Do najstarszych druków obcych należą: Wimpine Conrada de Fagis *Oratio habita...* (Lipsk, ok. 1503), Laurentiusa Valli *In latinian Novi Testamenti...* (Paryż 1505), Erazma z Rotterdamu *Enchiridion* i *Paraphrasis* (Strassburg 1527), przysłowia Jana Agricoli *Das Ander teyl gemeyner Deutscher sprichwörter mit yhrer auslegung* (Eisleben 1529), 10 tomów dzieł św. Augustyna (Bazyli 1556) oraz jego *De civitate Dei* (Lyon 1570). Ponadto zwracają uwagę: *Die Propheten alle Deutsch* Marcina Lutera (Wittemberga 1564), *Institutio christianae* Jana Kalwina (Genewa 1590 r.), katechizm protestancki *Loci communes rerum* Filipa Melanchtona (ok. 1521).

XVII wiek wśród poloników reprezentują głównie dzieła o charakterze teologicznym, np. przekłady Biblii i psalterzy (m.in. *Psalterz Dawidów* w przekł. Jana Kochanowskiego, 1641 r.), druki dewocyjne i kazania, np. *Kazania o siedmiu sakramentach* Piotra Skargi, 1618 r., literatura piękna, np. pierwsze wydanie *Gofreda albo Ieruzalem wyzwolonej* Torquata Tassa w przekładzie Piotra Kochanowskiego (1618), pamiętniki, dzieła historyczne m.in. Jana Długosza, Jana Głuchowskiego, Szymona Okolskiego, Wojciecha Kojalowicza, Salomona Neugebauera oraz dzieła prawnicze, m.in. Macieja Ładowskiego i Bartłomieja Groickiego, traktaty filozoficzne, m.in. Arystotelesa i św. Augustyna oraz słowniki Ambrożego Calepinusa (1605) i Grzegorza Knapskiego (1698).

Wśród XVII-wiecznych extraneów sporo miejsca zajmują druki związane z reformacją, łacińskie wydania autorów starożytnych, zbiory praw cywilnych i kanonicznych, dysertacje doktorskie prawnicze i medyczne, dzieła filozoficzne, m.in. Kartezjusza *Principia philosophiae* (1692) i *Meditationes* (1698) wydane w Amsterdamie. Dzieła historyczne, m.in. o historii Śląska, herbarze Jakuba Siebmachera (Norymberga 1657). Posiadamy ok. 90 druków okolicznościowych tzw. szkolnych (XVII – XIX w.) z terenu pogranicza śląsko-łużyckiego, a także J. Schickfusiusa *New vermehrte Schlesische Chronica und Landes Beschreibung* (Jena 1625) oraz liczący ponad 20 tytułów zbiór dzieł holenderskiego filologa klasycznego i historyka Justusa Lipsiusa. Wśród dzieł filologicznych, poza podręcznikami gramatyki i retoryki, znajdują się też słowniki, m.in. Jana Amosa Komeńskiego *Januare Linquarum reserata vestibulum* (Frankfurt n/O 1652), Henryka Smetiusa *Prosodia* – słownik cytatów w układzie alfabetycznym (Amsterdam 1658), Jana Buxtorfiusa *Lexicon chaldaicum talmudicum et rabbinicum* (Bazyli 1639) oraz *Lexicon hebraicum et chaldaicum* (Bazyli 1689).

Reprezentujący różne dziedziny humanistyki i nauk ścisłych zbiór XVIII-wiecznych starodruków zawiera liczne przykłady dzieł religijnych, polskich tłumaczeń z literatury obcej, np. pierwsze wydanie Ludwika Ariosta *Orlanda szalonego* w przekładzie Piotra Kochanowskiego (1799), utwory literackie np. Ignacego Krasickiego *Wojna chocimska* (1780) i *Zbiór potrzebniejszych wiadomości* (1781) oraz Elżbiety Drużbackiej *Zbiór rytmów duchownych* (1752), mowy polityczne i okolicznościowe, publicystykę Sejmu Czteroletniego, dzieła historyczne Adama Naruszewicza, Jakuba B. Bossueta, Samuela Grondskiego, Teodora Ostrowskiego. Liczne są druki aktów prawnych i konstytucji sejmowych, dykjonarzy, encyklopedii i

słowników, np. Krzysztofa Cellariusza (1725), Grzegorza Knapskiego (1780), Michała A. Trotza (1796-1800), Franciszka Siarczyńskiego (1790), Jana K. Kluka (1786-1788), Benedykta Chmielowskiego (1746), a także przykłady najstarszych polskich czasopism: *Gazety Warszawskiej*, *Monitora*, *Pamiętnika Politycznego i Historycznego*.

XVIII-wieczne extranea obejmują ok. 800 pozycji inwentarzowych i wyróżniają się szeroką tematyką. Wśród opracowań encyklopedycznych i słownikowych znajdujemy m.in. takie przykłady: 2 tomy *Encyclopedie ou dictionnaire raisonne* (1751), 2 tomy *Dictionnaire de l'Academie Francaise* (1788-1799), Piotra Bayle'a *Dictionnaire historique et pratique* (1720), 199 tomów *Oeconomische Encyclopaedie* Jana J. Krünitza (1773-), 6 tomów *Universal Lexicon* Jana H. Zedlera – pierwszej encyklopedii zawierającej biografie osób żyjących (1732), 63 tomy *Übersetzung der allgemeinen Welthistorie* Zygmunta J. Baumgartena (1744-1814). Godne uwagi są spisy książek: *Bibliotheca Sarraziana* (Haga 1715), *Bibliotheca Menckiana* (Lipsk 1727), *Bibliotheca Uffenbachiana universalis* (Frankfurt n/M 1731), *Bibliotheca canonica, juridica, moralis* Luciusa Ferrarisa (Wenecja 1770).

Wśród książek o treści filozoficznej, historycznej zwracają uwagę liczne dzieła Honoriusza G. Mirabeau, Voltaire'a, Jana Jakuba Rousseau, Dawida Hume'a, Immanuela Kanta (posiadamy m.in. pierwsze wydanie. *Critik der Urtheilskraft*, Królewiec 1790), Krzysztofa M. Wielanda, Barruela, komplet *Erdbeschreibung*, Antoniego F. Büschinga, a także *Annales Ferdinandei* opracowane przez księcia Franciszka K. Khevenhillera. Ciekawy jest wynoszący ponad 30 pozycji katalogowy zespół źródeł do dziejów panowania Fryderyka II Wielkiego. Wiele innych prac historycznych dotyczy Anglii, Francji, Holandii, Niemiec, Śląska, Kurlandii oraz dziejów starożytnych.

Spśród kompendiów i słowników wymienić trzeba twórczość Jana K. Adelunga, m.in. pierwsze wydanie *Versuch eines vollständigen gramatisch-kritischen Wörterbuches der hochdeutschen Mundart* (Leipzig 1774-1780), 4 tomy *Bibliothèque angloise* (Amsterdam 1717-1719), Karola J. Bougine *Handbuch der allgemeinen Literaturgeschichte* (Zurich 1789), Williama Enfielda *The speaker* (Londyn 1782) – rzecz o najlepszych pisarzach angielskich, Joachima Langiusa *Latinitatis apologia* – słownik frazeologiczny czasowników łacińskich (Berlin 1708). Z literatury pięknej wymienić należy liczne wydania dzieł Christiana F. Gellerta, Christiana E. Kleista, Fryderyka G. Klopstocka, Piotra Corneille'a, Jana Milтона, Samuela Richardsona, Saavedry M. Cervantesa, a także wielu autorów starożytnych.

Zauważalny zespół starych druków, polskich oraz obcych, stanowią dawne podręczniki szkolne. Przykładem są francuskie i niemieckie wydania podręczników Etienne'a B. Condillaca (przyjaciela Rousseau i Diderota, członka Akademii Francuskiej) dla swego ucznia i wychowanka, późniejszego księcia Parmy Ferdynanda I.

Zbiory specjalne obejmują także cenniejsze XIX-wieczne wydania poloników i extraneów. Wśród nich jest m.in. pierwsze paryskie wydanie *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza z 1834 roku. Interesującą część zbiorów stanowi kartografia dawna i współczesna. Najstarszym atlasem w naszych zbiorach jest *Cosmographia* Sebastiana Münstera wyd. w Bazylei w 1554 roku. Zabytkowe atlasy, mapy oraz plany miejscowości i słynnych bitew pochodzą m.in. z pracowni Jana Janssoniusa, Jana Blaeu, Justinusa Danckerta oraz rodziny Homanów. Wśród najnowszych zbiorów przeważają mapy i atlasy geograficzne, historyczne i turystyczne.

Irena Sochacka

Jak prenumerować czasopisma zagraniczne

Biblioteka Główna poleca swoje usługi w zakresie:

- ⇒ prenumeraty zagranicznych czasopism naukowych i specjalistycznych,
- ⇒ wydawnictw ciągłych w kontynuacji (standing order),
- ⇒ wydawnictw nieregularnych, luźnokartkowych wydawnictw seryjnych oraz roczników,
- ⇒ subskrypcji baz danych.

Realizujemy zamówienia na tytuły wydawane we wszystkich krajach świata i publikowane w każdej formie: drukowanej, na dyskietkach, na CD-ROM-ach i z dostępem online.

W ostatnich latach obserwuje się wzrost liczby tytułów wydawanych w formie elektronicznej. Najbardziej znaczący wzrost, obok tytułów wydawanych na dyskietkach notują publikacje na CD-ROM-ach. Najnowszym osiągnięciem jest obecnie oferta dostępu bezpośredniego (online) poprzez sieć Internet do baz danych oraz innych tytułów znajdujących się na serwerach wydawców lub dystrybutorów.

Biblioteka Główna zaprenumerowała na rok 1998, zgodnie ze złożonymi wcześniej zamówieniami poszczególnych insty-

tutów i bibliotek instytutowych 120 tytułów czasopism zagranicznych i trzy bazy danych:

- ⇒ baza ERIC (angielskojęzyczna baza zawierająca dane z zakresu szkolnictwa, nauczania i wychowania z lat 1966-1997, na CD,
- ⇒ Current Contents on CD. Seria: Life Sciences,
- ⇒ Mathematical Reviews online.

Czasopisma, zaraz po ukazaniu się, dostarczane są bezpośrednio od wydawcy do Biblioteki Głównej i stąd przekazywane do Czytelni Czasopism lub poszczególnych bibliotek instytutowych.

Aby zaprenumerować czasopismo zagraniczne należy złożyć zamówienie w swojej bibliotece instytutowej lub w imieniu instytutu do Działu Czasopism Biblioteki Głównej. Zamówienia na prenumeratę przyjmujemy do maja, w roku poprzedzającym prenumeratę.

Szczegółowych informacji udziela:

Ewa Stanglewicz

kierownik Działu Czasopism Biblioteki Głównej
pokój 170, tel. 170

e-mail: stangl@asia.aw.wsp.zgora.pl.

E.S.

**GALERIA
WSP
ZIELONA
GÓRA**

Rysunki Andrzeja Gordona (wystawa – listopad-grudzień 1997 – Zakład Komunikacji Językowej)

Mija pięć lat od śmierci gorzowskiego artysty Andrzeja Gordona, który przed laty był jednym z najbardziej popularnych i aktywnych twórców w naszym regionie.

W Gorzowie Wielkopolskim osiedlił się w 1969 roku po studiach z zakresu malarstwa i grafiki w warszawskiej ASP i wkrótce zaznaczył swą obecność udziałem w licznych indywidualnych i zbiorowych wernisażach. Uczestniczył we wszystkich lubuskich „Salonach Jesiennych” (1972-1992) oraz Gorzowskich Konfrontacjach (1973-1988), miał ponad 40 indywidualnych wystaw w kraju i za granicą. Dorobek artystyczny Andrzeja Gordona jest imponujący – pozostawił spuściznę, liczącą około tysiąca prac, na którą składają się obrazy olejne, rysunki, grafiki, ilustracje książkowe, teki grafik (*Gorzów, Zielona Góra, Papusza*), programy teatralne oraz opracowania graficzne lokalnych periodyków. Największy zbiór prac Andrzeja Gordona posiada Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze oraz Dział Grafiki Biblioteki Głównej. Nasze zbiory wzbogaciły się niedawno o 140 nieznanych szerszej publiczności rysunków artysty z cyklu *Listy*, które przekazała nam w darze pani Anna Ciosk ze swej prywatnej kolekcji. Fakt ten stał się impulsem do zorganizowania w listopadzie kolejnej wystawy w „pawilonie dziennikarzy” czyli w Zakładzie Komunikacji Językowej. Prezentujemy na niej 14 koloro-

wych rysunków Gordona z naszego dotychczasowego zasobu oraz kilka czarno-białych rysunków tuszem z otrzymanego daru.

Ekspozowane prace to w większości erotyki. Sam artysta tak komentował ten rodzaj twórczości: *Erotyki tworzą wszyscy artyści, może malują je głównie mężczyźni, a te, które ja widziałem, były prawie zawsze najlepsze z tego co robili, mało-wali je z potrzeby miłości i były przeznaczone tylko dla nich.*

W rysunkach – erotykach Andrzeja Gordona jest coś bardziej złowieszczonego niż radosnego. Postacie rozpasanych, ale też krzyżowanych kobiet i przydane im za towarzyszy demoniczne fauny przywodzą na myśl miłość nie życiodajną i kreacyjną, lecz przynoszącą destrukcję, w której tkwi załazek śmierci. Autor mówi językiem groteski: łączy symbole o różnym rodowodzie i znaczeniu. Antyczne fauny o cechach błażeńskich i demonicznych, fantastyczne zwierzęta i złowrogie ptaki wpisuje w akt miłosny, jakby owo skażenie miało świadczyć o niemożności spełnienia i nieistnieniu szczęścia. Kilka prezentowanych prac pochodzi z cyklu *Ukrzyżowania*. Sięga w nich artysta do samej istoty chrześcijaństwa – do krzyża jako symbolu tragizmu ludzkiego losu i odkupienia poprzez ofiarę cierpienia i śmierci. Świat wyobraźni Andrzeja Gordona kreuje rzeczywistość, którą rządzi tragiczna, ale zarazem oczywista antynomia:

*„U podłoża wszystkiego leży śmierć
u podłoża wszystkiego leży życie
u podłoża życia leży śmierć
u podłoża śmierci leży życie
i to wszystko”*

(Maria Ryczkowska, *Sylogizm najprostszy*, z tomu *Naczynie wieczności*, 1997)

Ewa Nodzyńska

DZIŚ: WYDZIAŁ MATEMATYKI, FIZYKI I TECHNIKI

Informacje ogólne

Wydział Matematyki, Fizyki i Techniki istnieje w naszej uczelni od chwili jej powstania. Do 1992/93 roku akademickiego podstawowymi jednostkami organizacyjnymi wydziału były Instytuty: *Matematyki, Fizyki i Techniki*. Od roku akademickiego 1993/94 działalność dydaktyczną i naukową rozpoczął *Instytut Zarządzania*, a rok później *Instytut Biotechnologii i Ochrony Środowiska*. Oba te instytuty powstały na bazie zakładów Organizacji i Zarządzania, Ergonomii i Ochrony Pracy oraz Biofizyki, funkcjonujących wówczas w Instytucie Techniki. *Instytut Fizyki* posiada kategorię naukową B, *Instytut Matematyki* i *Instytut Techniki* kategorię C. Pozostałe dwa nowo utworzone instytuty złożyły wnioski do KBN o nadanie kategorii. Każdy instytut prowadzi jeden kierunek studiów na studiach stacjonarnych i (z wyjątkiem Instytutu Fizyki) na studiach zaocznych. Instytut Techniki nadto prowadzi 3,5-letnie zaoczne studia magisterskie dla absolwentów studium nauczycielskiego oraz 2,5-letnie uzupełniające studia magisterskie dla absolwentów wyższych szkół zawodowych z tytułem zawodowym inżyniera. Studia podyplomowe prowadzi Instytut Biotechnologii i Ochrony Środowiska, Instytut Matematyki i Instytut Techniki.

Kadra i jej rozwój

W roku akademickim pracę dydaktyczną i działalność naukową prowadzi 125 pracowników naukowo-dydaktycznych zatrudnionych na pierwszym etacie, 2 na drugim etacie oraz 3 asystentów-stażystów. Nadto na wydziale pracuje 6 samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych na umowie o dzieło, 15 osób zatrudnionych na etatach pracowników naukowo-technicznych oraz 13 pracowników administracji. Łącznie na wydziale na pierwszym etacie pracuje 158 osób, w tym: 8 profesorów tytularnych, 29 profesorów WSPTK, 16 adiunktów i 61 asystentów. Od września tego roku pracę w Instytucie Matematyki podjęli prof. dr hab. Janusz Matkowski i prof. dr hab. Włodzimierz Odyniec. Wcześniej w tym samym instytucie pracę podjął prof. WSPTK dr hab. inż. Henryk Kubzdela.

W minionym roku akademickim nominacje Ministra Edukacji Narodowej na stanowisko profesora zwyczajnego otrzymali:

- # prof. dr hab. Stanisław Gnot (IM),
- # prof. dr hab. Janusz Matkowski (IM),
- # prof. dr hab. inż. Kazimierz Uździcki (IT),
- # prof. dr hab. Krzysztof Walasek (IF).

Stopień naukowy dra hab. uzyskała dr inż. **Wielisława Osmańska-Furmanek**, która została we wrześniu 1997 roku mianowana na stanowisko profesora nadzwyczajnego WSPTK. Na stanowisko profesora nadzwyczajnego zostali także mianowani doktorzy habilitowani: **Edward Kowal**, **Waldemar Uździcki** i **Maciej Walkowiak** oraz **Henryk Kubzdela**. Stopień naukowy doktora uzyskała mgr **Dorota Krassowska** z Instytutu Matematyki.

Do kolokwium habilitacyjnego przygotowują się dr **Aleksander Grytczuk** (IM), dr inż. **Marek Furmanek** (IT), a o otwarciu przewodu habilitacyjnego zabiega dr inż. **Krystyna Wasińska** (IT).

W dniu 7 października 1997 roku przewód doktorski pomyślnie zakończyła mgr inż. **Agnieszka Janiak-Osajca**, której promotor, prof. WSPTK dr hab. **Tadeusz Janas** jest kierownikiem Zakładu Biofizyki Instytutu Biotechnologii i Ochrony Środowiska. Do końca bieżącego roku akademickiego na wydziale mają być sfinalizowane trzy dalsze doktoraty.

Kolegium Dziekana przyjęło zasadę, że każdy nowo zatrudniony kandydat na stanowisko asystenta otrzymuje opiekuna naukowego, a o ile jest to możliwe również powinien podjąć studia doktoranckie. Z takiej możliwości korzystają już 2 osoby. Widzimy w tym sposób na szybsze uzyskiwanie stopnia doktora i tym samym powiększenie liczby adiunktów na wydziale.

Działalność naukowa

Problematyka badawcza

Na wydziale w poszczególnych instytutach prowadzona jest działalność naukowa w kilku płaszczyznach i w wielu grupach tematycznych. Zróżnicowanie to wynika z wielu specjalności reprezentowanych przez samodzielnych pracowników naukowych i ich zainteresowań. Z tych względów prezentujemy problematykę badawczą z podziałem na instytuty.

Główne kierunki badań pracowników Instytutu Matematyki koncentrują się wokół: analizy funkcjonalnej, teorii równań funkcyjnych, statystyki matematycznej, teorii liczb, matematyki dyskretniej, teorii aproksymacji.

Projekty badawcze finansowane przez KBN realizowane w tym instytucie są następujące:

1. Teoria estymacji w modelach liniowych i jej podstawy algebraiczne. Kierownik: prof. dr hab. **Stanisław Gnot**.

2. Geometryczne i topologiczne własności przestrzeni funkcji skalarnych i wektorowych. Kierownik: prof. dr hab. **Ryszard Pluciennik**.

3. Odporna efektywna estymacja w modelu Coxa i w uogólnionym modelu liniowym. Kierownik: **prof. dr hab. Tadeusz Bednarski**.

4. Równania funkcyjne w analizie w probabilistyce. Główny wykonawca: **prof. dr hab. Witold Jarczyk**.

Pracownicy Instytutu Fizyki realizują następujące tematy badań statutowych:

1. Teoria układów amorficznych. Kierownik: **prof. dr hab. Krzysztof Walasek**.

2. Grupy i algebry kutowe w opisie zdeformowanej symetrii czasoprzestrzeni. Kierownik: **prof. dr hab. Antoni Nowicki**.

3. Początkowe i późniejsze stadia ewolucji czasowej niezdegenerowanych i zdegenerowanych stanów nietrwałych. Kierownik: **prof. dr hab. Krzysztof Urbanowski**.

4. Opracowanie metod zwiększania rozdzielności wieloskładnikowych widm rezonansów magnetycznych EPR i NMR. Kierownik: **prof. dr hab. Andrzej Więckowski**.

Działalność naukowa Instytutu Techniki skoncentrowana jest wokół zagadnień:

1. Modelowanie zjawiska transportu wilgoci. Wykonawcy: **prof. dr hab. inż. Janusz Mielniczuk, dr inż. Maria Kowal**.

2. Badania systemów kształcenia i funkcjonowania zawodowego nauczycieli techniki. Wykonawcy: **prof. dr hab. inż. Kazimierz Uździcki, prof. dr hab. Mirosław Frejman, dr Wiktor Markowski, dr Stanisława Danuta Frejman, dr inż. Marek Furmanek**.

3. Badanie i projektowanie systemów pracy i środowiska pracy. Wykonawcy: **prof. dr hab. Witold Rybarczyk, prof. dr hab. Bogdan Pietrulewicz, prof. dr hab. inż. Waldemar Uździcki, dr inż. Krystyna Wasińska**.

4. Impulsy pola elektromagnetycznego. Wykonawcy: **prof. dr hab. Maciej Walkowiak, prof. dr hab. Roman Stryjski**.

5. Optymalizacja konstrukcji powłokowych. Wykonawca: **prof. dr hab. Krzysztof Magnucki**. Nadto **prof. dr hab. inż. Kazimierz Uździcki**, pracownik tego instytutu bierze udział w badaniach międzynarodowego zespołu zajmującego się sprawami kształcenia i doskonalenia nauczycieli techniki oraz w badaniach nad treściami i formami kształcenia ogólnotechnicznego dla potrzeb UNESCO.

Prace badawcze w Instytucie Biotechnologii i Ochrony Środowiska przebiegały wokół tematów:

1. Ergonomiczne badania i projektowanie stanowisk komputerowych.

2. Modelowanie zjawisk synergii w oddziaływaniu czynników materialnego środowiska na człowieka.

3. Zależność bakteriobójczego działania dopełniacza od budowy chemicznej LPS na przykładzie pałeczek czerwonych *S. flexneri*.

4. Charakterystyka bakterii z rodzaju *Bacillus* opornych na inhibicję serynową izolowanych ze środowisk naturalnych.

Główne kierunki działalności naukowej Instytutu Zarządzania skupione są wokół następujących tematów:

1. Informacyjna infrastruktura zarządzania.

2. Projektowanie systemów zarządzania w gospodarce wolnorynkowej.

3. Problemy zarządzania środowiskiem pracy.

4. Multimedialne technologie informacyjne.

5. Problemy funkcjonowania, zarządzania, finansowania, informatyzacji w instytucjach typu non-profit, ze szczególnym uwzględnieniem systemu edukacji.

Granty finansowane przez KBN i liczba publikacji

W obszarze działań badawczych były i są realizowane na wydziale granty, w tym 4 granty indywidualne finansowane przez KBN. Zaprezentowane granty stanowią 80% ogólnej liczby grantów indywidualnych realizowanych na uczelni.

Wyniki uzyskane w prowadzonych badaniach są publikowane w czasopismach krajowych i zagranicznych. Łącznie pracownicy wydziału opublikowali w roku akademickim 1996/97 około 150 prac i opracowań.

Konferencje

Z myślą o prezentacji uzyskanych wyników z badań i osiągnięć naukowych oraz potrzeb kontaktu z pracownikami naukowymi innych ośrodków naukowych zorganizowano w minionym roku akademickim 4 konferencje naukowe:

– IV Zielonogórskie Konfrontacje Matematyczne organizowane przez Instytut Matematyki. W konferencji uczestniczyło 47 matematyków reprezentujących polskie ośrodki akademickie.

– V Międzynarodowa Konferencja nt.: *Przygotowanie i doskonalenie zawodowe pracowników*, zorganizowana przez Instytut Techniki, udział wzięli krajowi i zagraniczni specjaliści.

– Ogólnokrajowa konferencja naukowa nt.: *Ergonomiczne kształtowanie środowiska*, zorganizowana przez Instytut Biotechnologii i Ochrony Środowiska.

– II Konferencja Naukowa nt.: *Problemy zarządzania i finansowania w instytucjach edukacyjnych w okresie transformacji systemowej w Polsce w perspektywie integracji europejskiej*, organizator: Instytut Zarządzania.

Ważniejsze staże i wyjazdy zagraniczne

Pracownicy naszego wydziału wielokrotnie wyjeżdżali za granicę i odbywali staże w uczelniach i ośrodkach naukowych, z którymi współpracujemy. Wygłosili tam kilkadziesiąt wykładów i referatów naukowych. W wielu kongresach i konferencjach uczestniczyli profesorowie Instytutu Fizyki w osobach **Andrzeja Więckowskiego, Krystyny Lukierskiej-Walasek, Krzysztofa Walaska, Lidii Latanowicz, Anatola Nowickiego**.

Zatrudnieni na wydziale pracownicy odbyli podróże naukowe do państw na wszystkich kontynentach: Niemiec, Wenezueli, Singapuru, Białorusi, Chin, Australii,

Francji, Belgii, Szwajcarii, Włoch, RPA, Turcji, Austrii, Słowacji, Izraela, Ukrainy, Holandii, Litwy, Finlandii, Meksyku i Hiszpanii.

Współpracę naukową z ośrodkami naukowymi z zagranicy, a także w kraju prowadzi każdy instytut. Przykładem jest m.in. Instytut Techniki, który ma podpisane umowy o współpracy z Uniwersytetem w Poznaniu i Rosyjską Akademią Kształcenia. W przygotowaniu są umowy z uniwersytetami w Witebsku, Tarnopolu, ośrodkami naukowymi w Ołomuńcu (Czechy), Bańskiej Bystrzycy (Słowacja). Nadto instytut ten prowadzi współpracę ze swoimi odpowiednikami w Uniwersytecie Szczecińskim, Opolskim, WSP w Bydgoszczy, Częstochowie oraz współpracuje z Politechniką Poznańską, Koszalińską i Zielonogorską.

Z gościnnymi wykładami na wydziale wystąpili m.in.:

- **prof. dr hab. inż. Zbigniew Kierzkowski** z Politechniki Poznańskiej,

- **prof. dr hab. Ryszard Grzaślewicz** z Politechniki Wrocławskiej.

Praca dydaktyczna

Wyniki studiów

W minionym roku akademickim każdy z pięciu instytutów prowadził, jak już wcześniej wspomniano, na studiach stacjonarnych jeden kierunek w systemie 3+2. Plany studiów na każdym kierunku zostały bardzo znacząco zmodyfikowane. Zakładano, że będą bardziej atrakcyjne dla kandydatów na studentów niż dotychczas realizowane. Niestety, mimo wprowadzonych innowacji były trudności z naborem kandydatów na studia, szczególnie na kierunku: *fizyka*.

Z tych względów plany studiów na tym kierunku, jak i innych, zostały już i będą nadal modyfikowane. Muszą one wyjść do kandydatów na studentów z większą, bogatszą ofertą programową. Proponuje się już na *fizyce* trzy specjalności po trzecim roku studiów (*fizyka ogólna, fizyka z informatyką, fizyka matematyczna*); a na kierunku *wychowanie techniczne* oprócz już istniejących specjalności – zastosowanie technik komputerowych, poradnictwo zawodowe i specjalność mechaniczna, dodatkowo wprowadza się wychowanie techniczne z informatyką na studiach zaocznych na poziomie studiów wyższych zawodowych (licencjackich). Mimo niepełnego naboru na studiach stacjonarnych liczba studentów w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrosła o 241 osób i wynosi obecnie 993. Stało się to przede wszystkim ze względu na rozpoczęcie studiów na IV roku kierunku *zarządzanie i marketing* i na III roku *ochrony środowiska*. Liczba studentów studiów zaocznych na kierunkach funkcjonujących na wydziale od 2 lat ma zbliżone wielkości i obecnie wynosi 2442 osoby. Łącznie na wydziale studiuje 3435 osób. Największym powodzeniem spośród pięciu kierunków cieszą się *zarządzanie i marketing* oraz *ochrona środowiska*. W minionym roku egzamin magisterski złożyło 251 studentów, a egzamin licencjacki 497 studentów. Dyplomy na kierunkach *wychowanie techniczne* oraz *zarządza-*

nie i marketing są wręczane na zorganizowanych uroczystościach z udziałem władz Dziekańskich i Rektorskich. Studenci studiów dziennych, którzy uzyskują najlepsze wyniki w semestrze zimowym są przez dziekana wyróżniani listami i upominkami w postaci książek. Stało się to już tradycją. Najwyższe wyniki w studiach w minionym roku akademickim uzyskali: **Jacek Gierszewski** – 4,975 (III rok fizyki), **Agnieszka Adamczyk** – 4,850 (V r. matematyki), **Monika Olejarz** – 4,827 (II r. ochrony środowiska), **Magdalena Woźna** – 4,750 (III r. zarządzania i marketingu), **Andrzej Kaczmarek** – 4,580 (II r. wychowania technicznego).

Działalność pozadydaktyczna studentów

Oprócz działalności podstawowej studentów, polegającej na uczeniu się, uwidacznia się ich duża aktywność przede wszystkim w pracach samorządu studenckiego. Pan **Radosław Kosiński** – student V roku fizyki jest przewodniczącym Rady Uczelnianego Samorządu Studenckiego. Liczna grupa studentów wydziału reprezentuje akademicki klub sportowy, kilku działa w chórze i w zespołach muzycznych. Biorą liczny udział w powszechnie znanym Klubie Młodych Matematyków „Pitagoras” prowadzonym przez **dra Mieczysława Trąda** oraz w Klubie Ochrony Środowiska, którego opiekunem jest **dr inż. Karol Gajewski**.

Nagrody MEN i Rektora

Za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne oraz organizacyjne 3 pracowników wydziału otrzymało nagrody MEN-u, a nagrody J. M. Rektora otrzymało 14 nauczycieli akademickich.

Mimo niezaprzeczalnych osiągnięć pracowników naukowo-dydaktycznych wydziału w dziedzinie naukowej, ich dużej aktywności w pracach komisji senackich oraz zadowalających wyników w nauce osiągniętych przez studentów (promocja na studiach dziennych w roku akademickim 1996/97 wynosi około 93,0%), widzimy potrzebę podjęcia istotnych działań. Należy podjąć zabiegi w celu uzyskania praw doktoryzowania w zakresie nauk matematycznych, fizycznych oraz nauk technicznych. Należy większą opieką naukową otoczyć asystentów, tak aby czas uzyskania doktoratu maksymalnie skrócić, kontynuować zabiegi w sprawie pozyskania dalszych grantów finansowanych przez KBN oraz wzmocnić samodzielnie pracownikami Instytut Zarządzania i Instytut Biotechnologii i Ochrony Środowiska. Należy również wprowadzić modyfikacje planów studiów w celu proponowania kandydatom na studentów bogatszej oferty programowej oraz atrakcyjnych specjalności.

Wydział pracuje w trudnych warunkach. Zachodzi pilna konieczność wymiany podstawowego sprzętu w Instytucie Techniki oraz przeprowadzenia bieżących remontów w budynkach mieszczących Instytuty Fizyki, Matematyki i Dziekanat Wydziału.

Wiktor Markowski

FORUM

Człowiek przez całe życie ociera się o masę nakazów, zakazów, norm i obowiązków, ujętych pod wspólną nazwą REGULAMIN. Już w szkołach podstawowych i średnich, na uczelniach i we wszystkich zakładach pracy określa się normy naszego zachowania, włącza się nas w ramy, spoza których nie powinniśmy wychodzić. Dowiadujemy się, co musimy, co powinniśmy, czasami co możemy, ale nie zawsze zgadza się to z tym, czego chcemy.

Po co nam Regulamin?

Rozpoczynając studia czujemy się na tyle niezależni i dorośli, że odcinamy się od lat dziecięcych, kiedy całe nasze życie oparte było na zasadach ustalonych przez innych, nie jesteśmy zainteresowani kolejnym regulaminem, który się nam przedstawia. I ja też tak postąpiłam.

Obudziłam się dopiero na czwartym roku studiów i stwierdziłam, że „szczerkawo” znam zasady, które kierują życiem uczelni. Kiedy wzięłam regulamin do ręki i dokładnie go przeczytałam, okazało się, że gdyby nie moja ignorancja, mogłabym rozwiązać wiele spośród problemów, które dostrzegłam w czasie moich studiów.

Chciałam dowiedzieć się, jaka jest znajomość regulaminu wśród studentów. Przeprowadziłam sondaż, aby znaleźć odpowiedzi na nurtujące mnie pytania. Poprosiłam o wypełnienie ankiet 50 studentów WSP różnych kierunków i lat.

Zdawałam sobie sprawę, że nie może być najlepiej z naszą znajomością regulaminu, jednak wyniki przerosły moje najśmielsze oczekiwania.

Na 50 osób tylko 8 zadeklarowało, że zna dobrze lub dość dobrze regulamin, lecz z tego tylko połowa potwierdziła swoją znajomość w czasie udzielania odpowiedzi na konkretne pytania, dotyczące naszych praw i obowiązków.

Tylko 14 spośród wszystkich ankietowanych osób wiedziało jaka jest maksymalna liczba egzaminów w czasie trwania jednej sesji egzaminacyjnej, 29 osób wiedziało, iż należy złożyć podanie o możliwość zdawania egzaminu komisyjnego, natomiast nie trzeba pisać podania o możliwość zdawania egzaminu poprawkowego.

Żaden z pytanym przez mnie studentów nie wiedział jaka jest maksymalna liczba egzaminów przez cały okres studiów.

Bardzo zdziwił mnie fakt, iż nikt nie udzielił prawidłowej odpowiedzi na pytanie: *Na jaki okres student może przerwać naukę?* Jest to sprawa, która dotyczy nas wszystkich.

Na pytanie *Czego twoim zdaniem brakuje w regulaminie?* i *Co chciałbyś zmienić w regulaminie?*, nie otrzymałam w większości przypadków odpowiedzi, jeżeli takowa padała, to brzmiała: *nie wiem lub trudno powiedzieć*. Faktycznie trudno jest zmieniać coś, czego się nie zna, a myślę, że warto.

Tylko 5 osób z biorących udział w moim sondażu stwierdziło, że nie wydaje im się istotne zapoznanie się z regulaminem studiów.

Więc dlaczego go nie znamy? Czy naprawdę warto ignorować wszystkie regulaminy? Wydaje się, że skoro ich nie znamy, nie będą one obowiązywały w naszym życiu. To nie jest prawda, zawsze znajdzie się ktoś, kto przypomni nam o naszych obowiązkach, lecz nie możemy być pewni, że wspomni o prawach.

Agnieszka Bohdanowicz
IV rok socjologii

PROJEKT ZMIAN W REGULAMINIE STUDIÓW WSP TK

(materiał do dyskusji)

Komisja Senacka ds. Kształcenia zakończyła prace nad zmianami w regulaminie studiów. Jak już wcześniej informowałam (*Głos Uczelni*, nr 3/4, 1996), zadaniem Komisji było aktualizowanie i uzupełnienie regulaminu opracowanego w roku 1992. Ponadto, ponownie rozpatrywano niektóre z wcześniej przyjętych zapisów, które – zdaniem pracowników uczelni – wymagały zmian.

Prace przygotowawcze nad regulaminem rozpoczęły się dwa lata temu w ramach poszczególnych jednostek wydziałowych. Informacje zbierane od pracowników i studentów stały się przedmiotem debat na posiedzeniach rad wydziałów, a następnie przekazano je przewodniczącemu Komisji ds. Kształcenia – prorektorowi **prof. dr hab. Mirosławowi Frejmanowi**. Komisja Senacka rozpoczęła prace, dysponując stosunkowo długą listą propozycji dostarczonych zarówno przez poszczególne rady wydziałów jak i indywidualnie przez pracowników. Niestety, zabrakło wśród nich propozycji czy opinii samych studentów.

Niniejsza informacja ma na celu zapoznanie szerszego gronu zainteresowanych (pracowników, studentów) z propozycjami zmian w regulaminie oraz poddanie ich konsultacji w środowisku społeczności akademickiej. W chwili obecnej treść regulaminu studiów rozesłana została do poszczególnych instytutów. Oczekujemy jej analizy, dyskusji i ewentualnych uwag. Zależy nam na jak najszerszej dyskusji nad zaproponowanymi zmianami. Szczególnie gorąco zachęcamy do tego studentów, którzy najbardziej powinni być zainteresowani zapisami regulującymi zasady i tryb studiowania w naszej uczelni. W pierwszym kwartale 1998 roku poniższe propozycje, wraz z opiniami otrzymanymi ze strony społeczności akademickiej, staną się przedmiotem obrad Senatu WSP TK.

Poniżej przedstawiam najważniejsze zmiany i uzupełnienia jakie proponujemy wnieść do regulaminu studiów WSP TK:

1. Proponujemy zmianę w trybie studiowania wolnych słuchaczy. W myśl dotychczasowych przepisów kandydat przyjęty do WSP TK w charakterze wolnego słuchacza był zobowiązany wносить opłatę za studia do chwili zwolnienia miejsca na liście podstawowej jego kierunku studiów. O kolejności wpiśnięcia wolnych słuchaczy na listę podstawową decydowała średnia ocen (z zaliczeń i egzaminów) w semestrze. Utrzymanie tego zapisu sprawi, że wielu wolnych słuchaczy będzie studiowało odpłatnie do końca studiów, albowiem ich liczba jest w tej chwili na niektórych kierunkach tak duża, że w ogóle nie będą mieli możliwości zmiany swojego statusu. W związku z powyższym proponujemy, żeby po zaliczeniu trzeciego roku

studenci studiujący w charakterze wolnego słuchacza automatycznie wpisywani byli na czwarty rok studiów.

2. Proponuje się zwiększenie łącznej ilości zajęć dydaktycznych do 30 godzin tygodniowo. W myśl dotychczasowych regulacji plan studiów dziennych obejmuje 24 godziny zajęć (bez drugiego języka obcego). Zmianę powyższą wprowadzamy na wniosek dyrektorów instytutów prowadzących kierunki artystyczne (wychowanie plastyczne, wychowanie muzyczne), na których obowiązujący dotychczas limit godzin jest za mały. Powyższa zmiana nie musi oznaczać automatycznego zwiększenia ilości godzin dla studentów innych kierunków. Dotychczasowy zapis stanowiący, iż *harmonogram zajęć nie może przewidywać więcej niż 8 godzin zajęć dziennie* pozostaje bez zmian.

3. Proponujemy wprowadzenie nowego zapisu o treści:

Jeżeli student będzie miał ponad 3 nieobecności nie usprawiedliwione na zajęciach obowiązkowych, nauczyciel jest zobowiązany powiadomić o tym dziekana w celu wyciągnięcia konsekwencji.

Intencją pomysłodawców powyższego zapisu jest porządkowanie i szybka aktualizacja list studentów studiujących w WSP TK. Problem dotyczy głównie studentów studiów zaocznych. Praktyka ostatnich lat wskazuje, że wiele osób rezygnuje z nauki wkrótce po jej rozpoczęciu, czy też w trakcie trwania roku akademickiego, natomiast skreślenia z listy studentów dokonuje się dopiero po zakończeniu sesji egzaminacyjnej, tzn. po około roku. Zakładamy, że zaproponowana organizacja przeplwy informacji od nauczyciela do dziekana przyczyni się do bardziej sprawnego funkcjonowania uczelni, w tym głównie dziekanatów, kwestury i działu kształcenia.

4. Powyższa argumentacja stała się również podstawą dwóch kolejnych propozycji zmian w obowiązującym regulaminie studiów. Proponuje się **skrócenie okresu uzyskiwania przez studentów zaliczenia z ćwiczeń do końca sesji egzaminacyjnej (letniej lub zimowej)**, a nie jak dotychczas do końca sesji poprawkowej. W szczególnych przypadkach zakłada się odstępstwa od tej reguły (np. choroba, wypadek losowy). **Ponadto proponuje się poszerzenie obowiązującej dotychczas dokumentacji o protokoły zaliczeń**, które oddawane będą przez nauczycieli do dziekanatu w dniu zakończenia sesji egzaminacyjnej. Usprawni to rozliczanie studentów, które dotychczas jest warunkowane terminem złożenia przez nich indeksu i karty egzaminacyjnej w dziekanacie. Pomocne będzie również w sytuacji zagubienia przez studenta dokumentów czy innych wydarzeń losowych (np. niemożność złożenia dokumentów z powodu choroby itp.).

5. W celu ujednolicenia i uporządkowania zapisu przebiegu studiów w dokumentacji studenta wprowadza się obowiązek wpisywania do indeksu wszystkich wykładów ujętych w planie studiów. Wychodzimy z założenia, że indeks powinien stanowić odbicie całego przebiegu studiów. Rezygnacja z wpisywania wykładów sprawiała, że w dokumentach studenta potwierdzano tylko część zajęć. Szczególnie uciążliwe to było dla studentów, którzy z różnych względów chcieli przenieść się na inną uczelnię. Konsekwencją powyższej regulacji będzie obowiązek potwierdzania przez wykładowców odbycia wykładów, bez obowiązku zaliczenia ich.

Warunki dotyczące zaliczania wykładu monograficznego pozostają bez zmian.

6. Istotną zmianą w regulaminie jest wprowadzenie komisyjnego zaliczenia ćwiczeń. Ujmujemy to w postać następującego zapisu:

W szczególnych przypadkach przewiduje się komisyjne zaliczenie ćwiczeń, jednak nie więcej niż dwóch w semestrze.

Decyzję w powyższej sprawie podejmuje dziekan na umotywowany wniosek studenta. Student, który nie uzyskał zaliczenia komisijnego może być skierowany na powtarzanie semestru (roku) lub skreślony z listy studentów.

Powyższa propozycja da możliwość rozstrzygania sporadycznie pojawiających się konfliktów w relacjach student – nauczyciel akademicki. Student, który uzna, że został skrzywdzony przez prowadzącego ćwiczenia będzie mógł odwołać się od oceny nauczyciela i udowodnić swoje wiadomości i umiejętności przed komisją powołaną przez dziekana.

7. Przyjmujemy, że w WSP TK prowadzone są studia licencjackie oraz studia magisterskie. Student studiów licencjackich uzyskuje dyplom ukończenia studiów po zdaniu egzaminu dyplomowego (licencjackiego); student studiów magisterskich otrzymuje dyplom po zdaniu egzaminu magisterskiego.

Student zobowiązany jest złożyć pracę magisterską, bądź licencjacką do końca ostatniego semestru.

Zaliczenie seminarium magisterskiego lub dyplomowego na ostatnim semestrze następuje po zaakceptowaniu gotowej pracy przez jej promotora i złożeniu jej w instytucie.

8. Na wniosek Dyrektora Instytutu Sztuki i Kultury Plastycznej wprowadza się następujące uzupełnienia dotyczące zasad studiowania na kierunkach wychowania plastycznego i malarstwa:

Na kierunkach wychowania plastycznego i malarstwa praca magisterska składa się z dwóch części: teoretycznej oraz aneksu plastycznego określającego umiejętności artystyczne. Jednym z warunków dopuszczenia do egzaminu magisterskiego jest przyjęcie pracy artystycznej.

Temat aneksu plastycznego jest – podobnie jak temat części teoretycznej – zatwierdzany jest przez radę instytutu.

Aneks plastyczny realizowany jest pod kierunkiem nauczyciela posiadającego co najmniej I stopień specjalizacji.

Skład komisji egzaminu magisterskiego poszerzony jest o promotora i recenzenta aneksu plastycznego.

Ocena końcowa ze studiów jest średnią arytmetyczną następujących składników:

- średniej ocen pracy teoretycznej i artystycznej,
- oceny egzaminu magisterskiego,
- średniej arytmetycznej z przebiegu studiów.

9. Ponadto, w propozycjach zmian ujmujemy **wprowadzenie oceny celującej (5,5)**. Chcemy, by stosowano ją wobec studentów szczególnie uzdolnionych, odznaczających się dużą pracowitością, samodzielnością i twórczą postawą w procesie kształcenia. W rozumieniu pomysłodawców ocena ta stosowana ma być bardzo rzadko. Student, który otrzyma ocenę celującą, będzie kwalifikował się w pierwszej kolejności do nagród i wyróżnień określonych w regulaminie (medal *Za osiągnięcia w studiach* i *Nagrody im. T. Kotarbińskiego*, nagrody Rektora).

Zaprezentowane propozycje ujmują najbardziej istotne zmiany i uzupełnienia w obowiązującym regulaminie. Trzeba wyraźnie pokreślić, że nie naruszają one zasadniczych treści funkcjonującego dotychczas dokumentu; stanowią natomiast próbę jego zaktualizowania.

W imieniu Komisji ds. Kształcenia proszę o wyrażanie opinii i dalszych uwag na zaprezentowany temat. Wnioski proszę kierować do Przewodniczącego Komisji – prorektora prof. dr hab. Mirosława Frejmana.

W imieniu Senackiej Komisji ds. Kształcenia
Grażyna Miłkowska-Olejniczak

JAK KSZTAŁCIĆ NAUCZYCIELI HISTORII?

W dniach 5-6 listopada br. odbyła się konferencja pt. *Optymalizacja procesu kształcenia nauczycieli historii – praktyki pedagogiczne studentów*, zorganizowana przez Instytut Historii wraz z Urzędem Miejskim i ODN w Zielonej Górze. Konferencję otworzył **prof. dr hab. Kazimierz Bartkiewicz**, a obradom przewodniczył **prof. dr hab. Kazimierz Stachura**.

Spotkanie nauczycieli-dydaktyków oraz nauczycieli-opiekunów praktyk miało charakter ponadregionalny. Wzięli w nim udział także zaproszeni goście z VSP Hradec Králové i z Uniwersytetu Wrocławskiego. W czasie konferencji wygłoszono 10 referatów.

Konferencja miała na celu przede wszystkim przedstawienie organizacji praktyk w Instytutach Historii w Zielonej Górze, Wrocławiu i Hradcu Králové oraz zaprezentowanie wyników badań sondażowych związanych z praktykami pedagogicznymi, a przeprowadzonymi zarówno wśród nauczycieli-opiekunów praktyk jak i studentów. Nie bez znaczenia była również wymiana doświadczeń pomiędzy współpracującymi uczelniami, a także spostrzeżeń nauczycieli dydaktyki i nauczycieli-opiekunów. Ostatnim problemem było określenie zasad realizacji regionalnego programu nauczania historii dla szkół podstawowych pt. *Dziedzictwo kulturowe Środkowego Nadodrza*.

Dzięki referatom **prof. dra hab. Kazimierza Stachury**, **dra Jirego Kotyka** i **dr hab. Grażyny Pańko** licznie zgromadzeni słuchacze, przede wszystkim nauczyciele, ale także studenci, mieli możliwość porównania istoty, charakteru, sposobu organizacji praktyk pedagogicznych odbywanych przez studentów z Zielonej Góry, Hradca Králové i Wrocławia.

Z zainteresowaniem wysłuchano wystąpienia **dra Cestmira Brandejsa** dotyczącego wykorzystania literatury dydaktycznej w praktyce szkolnej oraz **dr Marty Koharovej**, która mówiła o kontrowersyjnych problemach historycznych w nauce czeskiej, dotyczących głównie historii najnowszej naszego południowego

sąsiada. Przedstawiono także opinie nauczycieli i studentów wyrażone we wcześniej przeprowadzonych ankietach i związane z szeroko pojętą problematyką praktyk pedagogicznych. Autorami tych wystąpień byli **dr Bogumiła Burda**, **dr Tomasz Jaworski** i **mgr Dariusz Fabisz**.

Interesujące i nowatorskie było przedstawienie przez **dra Bohdana Halczaka** propozycji szczegółowych kryteriów oceniania lekcji prowadzonych przez studentów praktykantów. Uwagę słuchaczy skupiły także refleksje **dr Bogumili Burdy** związane z rolą opiekuna-mistrza, sprawującego pieczę nad studentem w czasie praktyk.

Osobną część konferencji stanowiły, przeprowadzone w pierwszym dniu jej trwania, warsztaty dla nauczycieli szkół podstawowych pracujących na podstawie regionalnego programu nauczania historii dla szkół podstawowych, opracowanego przez zespół zielonogórskich historyków. Wykłady dla zainteresowanej grupy prowadzili współautorzy programu: **dr Tadeusz Dzwonkowski** z Archiwum Państwowego i **mgr Andrzej Wojnakowski** z Oddziału Doskonalenia Nauczycieli.

Organizatorzy konferencji żywią nadzieję, że była ona ważną inicjatywą zmierzającą do zacieśnienia i rozszerzenia współpracy między uczelnią a nauczycielami, często jej absolwentami, pracującymi w szkołach naszego regionu. Z drugiej strony spotkanie czeskich i polskich dydaktyków jest kontynuacją rozpoczętej kilkanaście lat temu współpracy między ośrodkami akademickimi w Hradcu Králové i Zielonej Górze.

Dariusz Fabisz

Spór o Akt 5 listopada

28 listopada 1997 roku w Zakładzie Historii XIX i XX wieku Instytutu Historii odbyła się sesja naukowa pt. *W przededniu odzyskania niepodległości przez Polskę*. Historycy, uprzedzając przypadającą w przyszłym roku 80 rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości zajęli się omówieniem procesów, które doprowadziły do tego doniosłego wydarzenia. Osnową obrad był wydany 5 listopada 1916 roku akt – manifest dwóch cesarzy, wydany w czysto propagandowym celu, głównie z myślą o zdobyciu rekruta. Wbrew intencjom projektodawców stał się on pierwszym ogniwem w drodze do odzyskania przez Polskę niepodległości. Umieżydnarodowił sprawę Polską i spowodował, iż traktowana dotychczas jako wewnętrzny problem państw zażobczonych, ponownie wróciła w zaciśniętych dyplomatycznych gabinetów. Wewnętrzne i zewnętrzne aspekty, które doprowadziły do jego wydania przedstawił w swym wystąpieniu *Międzynarodowe aspekty sprawy polskiej na przełomie 1916 i 1917 roku* **prof. dr hab. Zdzisław Wroniak** (WSP Zielona Góra). Zauważył on, iż wraz z rozwojem działań wojennych w kręgach politycznych państw zaangażowanych w wojnę poczęto wysuwać różne polityczne koncepcje zagospodarowania ziem polskich, od projektu stworze-

nia tzw. *Mitteleurop*y po utworzenie państwa trialistycznego, połączonego z monarchią austro-węgierską. Tę ostatnią koncepcję lansowały polskie kręgi konserwatystów galicyjskich, o czym w swym wystąpieniu *Konserwatyści galicyjscy wobec sprawy polskiej w latach 1914-1916* mówił **prof. dr hab. Waldemar Łazuga** (UAM Poznań). **Dr Helena Karczyńska** (Uniwersytet Opolski) przedstawiła *Projekty przebudowy ustroju społeczno-gospodarczego i politycznego w polskich sferach politycznych po 1916 roku*.

Różne były reakcje międzynarodowych sił politycznych na ów akt. Opinie te ścięły się na łamach prasy. Ich odgłosy, szczególnie w prasie międzynarodowej przeanalizował **prof. dr hab. Włodzimierz Suleja** (WSP Zielona Góra) w referacie *Zewnętrzne reperkusje aktu listopadowego*.

Poglądy współczesnych polskich historyków przedstawił **prof. dr hab. Joachim Benyskiewicz** (WSP Zielona Góra) w referacie *Historiografia polska wobec aktu listopadowego*. **Prof. dr hab. Karol Fiedor** (Uniwersytet Wrocławski) w wystąpieniu *Niemiecy pacyfści w czasie I wojny światowej* omówił rozwój ruchu pacyfistycznego w Niemczech. Skupiał on w swych szeregach ok. 100 tys. ludzi, głównie intelektualistów, którzy poprzez demonstracje, różnego rodzaju organizacje apelowali o zaprzestanie działań wojennych i zawarcie pokoju.

Wybitny polski polityk okresu międzywojennego **Roman Dmowski** o akcie 5 listopada 1916 roku powiedział: *...przyczynił się do pouczenia polityków europejskich o międzynarodowym znaczeniu sprawy polskiej. Był też silnym bodźcem dla nich do zajęcia się nią w sposób poważniejszy*.

Grażyna Wyder

W dniach 12-13 listopada 1997 r. w Zielonej Górze odbyła się Ogólnopolska Konferencja *Praca socjalna a AIDS*. Organizatorami konferencji były Zakład Poradnictwa Młodzieżowego i Edukacji Seksualnej Instytutu Pedagogiki Społecznej oraz Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju Społecznego (ONZ-UNDP). Konferencję finansowały UNDP i Ambasada Holandii.

Epidemia AIDS dotknęła już wszystkie kraje świata. Również w Polsce żyją zakażeni wirusem HIV i chorzy na AIDS. Według oficjalnych statystyk jest ich ok. 5 000, ale faktycznie problem AIDS dotyczy o wiele większej grupy osób, często nieświadomych swojego statusu serologicznego. Fakt zakażenia, a później choroba, są przyczyną całkowitej zmiany ich życia i sytuacji społeczno-bytowej. Już teraz wiele osób potrzebuje wsparcia, pomocy i opieki – nie zawsze najbliższe środowisko, rodzina potrafi im to zagwarantować. Tutaj pojawiają się nowe wyzwania dla pracy socjalnej, w której powinno się uwzględniać specyfikę sytuacji osób żyjących z HIV i AIDS. Równie istotne wydaje się uwzględnienie w programach kształcenia pracowników socjalnych zagadnień związanych z HIV i AIDS, które niejednokrotnie wymagają podejścia interdyscyplinarnego: od problemów stricte medycznych przez cały obszar psychologicznego i społecznego funkcjonowania osób zakażonych i chorych oraz ich rodzin i najbliższego otoczenia.

Cel, jaki postawili przed sobą organizatorzy konferencji, to przede wszystkim umożliwienie spotkania się osób zawodowo zajmujących się pracą socjalną, którym bliskie są problemy ludzi żyjących z HIV i AIDS, określenie zadań pracy socjalnej w aspekcie epidemii HIV uwzględniających wszystkie obszary bezradności zakażonych i chorych, a także wyposażenie uczestników w niezbędną wiedzę dotyczącą AIDS w wymiarze medycznym, społecznym oraz psychologicznym. Program konferencji obejmował wykłady na temat:

- medycznych aspektów AIDS oraz nowych terapii lekowych uwzględniających najnowsze osiągnięcia nauki,
- kierunków pracy socjalnej na świecie w temacie HIV/AIDS oraz wizerunku pracy socjalnej w zakresie problemu wspierania osób zakażonych i chorych,
- psychologicznych problemów i specyfiki funkcjonowania ludzi żyjących z HIV i AIDS,
- zachowań seksualnych w kontekście zagrożenia zakażeniem wirusem HIV,
- stanowiska Kościoła katolickiego wobec zagadnień związanych z AIDS,
- zasad wolontariatu i grup wsparcia jako elementu pracy socjalnej oraz pracy z osobami żyjącymi z HIV i AIDS w ośrodku pomocy społecznej,
- kontaktu pracownika socjalnego ze służbą zdrowia i organizacjami pozarządowymi,

- roli pracowników socjalnych oraz służb medycznych w poradnictwie przed i po teście na obecność anty-ciał wirusa HIV,
- filozofii i praktyki *harm reduction* (redukcji szkód w związku z używaniem narkotyków).

W czasie konferencji odbywały się również zajęcia warsztatowe w dwóch obszarach: grupa superwizyjna dla osób pracujących z ludźmi zakażonymi i chorymi oraz trzy grupy, w których omawiano temat epidemii HIV jako problemu społecznego. Forma warsztatowa jest jedną z podstawowych, jakie wykorzystuje się w edukacji różnych grup zawodowych w zakresie HIV/AIDS. Pozwala na konfrontację uczestników warsztatów z własnymi uczuciami i emocjami, często bolesnymi (strach, lęk), co jest szczególnie ważne w pracy z problemem HIV.

Otwarcia konferencji dokonała prorektor **prof. dr hab. Maria Fic**. Wśród zaproszonych wykładowców byli m.in.: **prof. dr**

Richard Estes z Uniwersytetu Pensylwania w Filadelfii (USA) z Wydziału Pracy Socjalnej, **ks. Arkadiusz Nowak** – Krajowy Koordynator ds. Zdrowotnych Zagrożeń Cywilizacyjnych przy Ministerstwie Zdrowia i Opieki Społecznej, **Kasia Malinowska-Sempruch** – Koordynator Programu ds. HIV i Rozwoju Społecznego przy UNDP, **prof. dr hab. med. Anna Boroń-Kaczmarek** z Pomorskiej Aka-

Prof. dr Richard Estes (Uniwersytet Pensylwania).

Fot. archiwum

demii Medycznej w Szczecinie. W konferencji udział wzięli pracownicy socjalni, pedagodzy, psycholodzy, przedstawiciele ośrodków akademickich i szkół policealnych kształcących w zakresie pracy socjalnej, pracownicy naszej uczelni, studenci kierunków pedagogicznych, osoby z organizacji pozarządowych zajmujące się pracą z ludźmi zakażonymi i chorymi oraz osoby żyjące z HIV i AIDS. Kierownikiem naukowym konferencji był **dr Zbigniew Izdebski**. Przy organizacji konferencji zaangażowani byli studenci – członkowie Koła Naukowego Wychowania Seksualnego i Profilaktyki AIDS.

Agnieszka Walendzik

PRAWA CZŁOWIEKA W EDUKACJI

W dniach 20-21 października 1997 r. Zakład Teorii Wychowania i Pedagogiki Porównawczej zorganizował II Ogólnopolską Konferencję nt. *Pedagogiczne aspekty Paktów Praw Człowieka i Konwencji Praw Dziecka. Założenia i rzeczywistość*. W konferencji uczestniczyli przedstawiciele ośrodków naukowych Poznania, Szczecina, Warszawy, Krakowa, Bydgoszczy, Opola, Zielonej Góry. Wzięli w niej udział m.in: **prof. dr hab. Adam Łopatka** – członek zespołu opracowującego treść Konwencji Praw Dziecka oraz **dr Marek Nowicki** – prezes Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka w Warszawie.

Konferencja poświęcona była pamięci prof. dr hab. Bronisława Ratusia. Profesor był inicjatorem i promotorem cyklu spotkań naukowych poświęconych problematyce praw człowieka w edukacji, a także autorem programowego i organizacyjnego kształtu obecnej konferencji. Gośćmi konferencji była rodzina Profesora, żona – **dr Anna Ratuś**, córki – **Marzena Dymond** i **Małgorzata Budzyńska**, bratanek – **Jacek Ratuś**.

Uczestników konferencji powitał rektor, **prof. dr hab. Hieronim Szczegół**. Wprowadzenia w problematykę konferencji oraz podsumowania obrad dokonała **prof. dr hab. Maria Jakowicka** – kierownik naukowy konferencji.

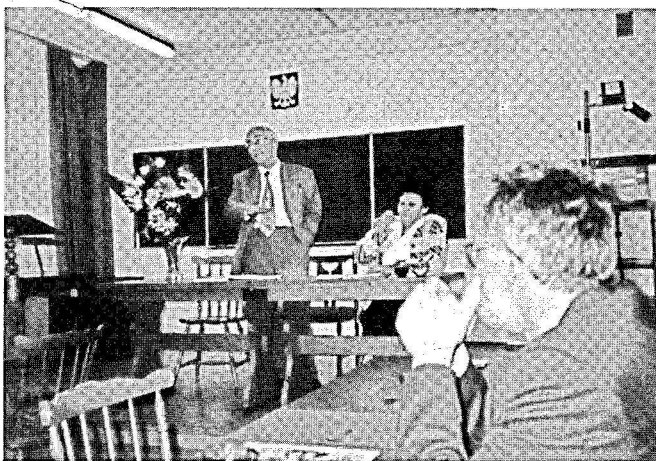
W toku dyskusji, zgodnie z tematem konferencji przeplatały się dwa nurty rozważań: pierwszy – dotyczący założeń i idei praw człowieka; drugi – wyrażający zainteresowanie stanem ich realizacji w rzeczywistości edukacyjnej.

W pierwszej płaszczyźnie dyskusji dominowały problemy interpretacji treści praw oraz poszukiwania ich najgłębszego sensu. Podkreślano jak ważny jest kulturowy kontekst dla rozumienia i akceptacji poszczególnych praw zapisanych w Konwencji. Wyraźnie zostało to ukazane na przykładzie pojęcia dobra dziecka, które spotyka się z różnymi stanowiskami interpretacyjnymi i przybiera wiele postaci znaczeniowych. Referenci dokonywali wielokierunkowych odniesień problematyki praw człowieka, na jej tle podejmowane były m.in. zagadnienia wolności, przymusu i przemocy w wychowaniu oraz granic władzy rodzicielskiej, problem pozycji społecznej osób niepełnosprawnych, a także kwestie awansu społecznego i szans życiowych różnych grup młodzieży. Wnikliwą uwagę zwrócono na rolę oraz obowiązki i prawa nauczycieli-wychowawców, wynikające z Paktów Praw Człowieka i Konwencji Praw Dziecka.

Drugi nurt wypowiedzi uczestników konferencji wiązał się z ich spojrzeniem i zainteresowaniem, skierowanym na różne sfery rzeczywistości społecznej i edukacyjnej z punktu widzenia podstawowych praw dziecka. Obejmował dokonywane przez referentów próby oceny różnych typów sytuacji ze względu na to, na ile podmioty w nich uczestniczące korzystają ze swoich praw i wolności. W tym świetle, krytycznej analizie poddane zostały przede wszystkim takie zjawiska jak: rozwój samorządności uczniowskiej, stan respektowania praw ucznia, sytuacja szkolna uczniów niepełnosprawnych, charakter stosunków interpersonalnych między nauczycielami i uczniami. W wystąpieniach kilku referentów przedstawione zostały wyniki badań, ukazujące, jaki obraz realizacji praw człowieka kształtuje się w świadomości społecznej, jaki jest poziom znajomości, rozumienia i akceptacji praw dziecka przez nauczycieli, studentów, uczniów. Ponadto w toku obrad zaprezentowane zostało bogactwo form, metod i środków wykorzystywanych w upowszechnianiu i przybliżaniu problematyki praw człowieka szerokim kręgom społecznym. Ukazano dorobek,

jaki w tej dziedzinie osiągnęła Helsińska Fundacja Praw Człowieka oraz inne współpracujące z nią stowarzyszenia i instytucje.

Wyniki konfrontacji założeń i rzeczywistości w dziedzinie problematyki praw człowieka w edukacji prowadziły do poszukiwania przyczyn istniejącego dystansu między nimi. Wskazywano na liczne bariery realizacji praw dziecka, tkwiące w obecnym systemie oświatowym, w warunkach materialnych funkcjonowania instytucji opiekuńczo-wychowawczych, w zasadach ich organizacji, a także w mentalności społecznej, postawach rodziców i nauczycieli wobec dzieci. W tym kontekście podkreślana była konieczność szerszego uwzględniania problematyki praw człowieka w programach studiów pedagogicznych.

Dr Marek Nowicki, prezes Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka w Warszawie.

Fot. archiwum

Przebieg obrad potwierdził wagę i aktualność podjętej problematyki, w szczególności w związku z przygotowywaną reformą systemu szkolnego oraz planowaną modyfikacją modelu kształcenia nauczycieli. Na uwagę zasługuje atmosfera, jaka panowała na konferencji, kształtowana przez postawy wzajemnej życzliwości i chęć porozumienia, zainteresowanie i otwartość uczestników na poglądy reprezentowane przez przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych.

Krystyna Stech

Z DZIEJÓW POLONISTYKI SZKOLNEJ

Z okazji zbliżającej się 80. Rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, w dniach 6-7 listopada br. zorganizowana została przez Instytut Filologii Polskiej oraz Stowarzyszenie Przyjaciół Literatury w Zielonej Górze konferencja naukowa pt. *Teoria i praktyka kształcenia literackiego oraz językowego w latach 1918-1939*. Wśród zaproszonych gości znaleźli się znani badacze zajmujący się historią dydaktyki literatury i języka, a także wybitni znawcy estetyki, literaturoznawstwa oraz językoznawstwa. Referat inauguracyjny wygłosiła **prof. dr hab. Maria Gołaszewska**.

Zielonogórskie środowisko akademickie reprezentowali: **prof. dr hab. Ireneusz Sikora**, **dr Katarzyna Węgorowska**, **dr Elżbieta Tymoczko-Tichoniuk**, **dr Franciszek Pilarczyk**, **dr Leszek Jazownik** (opiekun naukowy konferencji), **mgr Dorota Amborska-Głowacka** i **mgr Antoni Pielak**.

L. J.

Konferencja w Instytucie Socjologii

W 19-20 listopada 1997 roku odbyła się konferencja naukowa w powołanym do życia trzy lata temu Instytucie Socjologii. Konferencja obradowała w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Drzonkowie pod ogólnym hasłem: *Zmiany komponentów środowiska wychowawczego w okresie transformacji*.

Organizatorem konferencji był Zakład Socjologii Wychowania i Rodziny, którym kieruje **prof. dr hab. Franciszek Pastwa**, i którego przedmiotem badań od 1990 r. są zmiany systemowe w Polsce w okresie transformacji. Prezentowane na konferencji materiały z dziedziny socjologii wychowania, a także z pogranicza socjologii, psychologii i pedagogiki to przede wszystkim rezultaty badań własnych, pracowników różnych jednostek organizacyjnych WSP. Zintegrowany wysiłek w prezentowaniu dorobku badawczego pracowników szkoły, w tym w większości młodszych pracowników naukowych, zasługuje na uwagę chociażby z tego powodu, że stanowi szeroką płaszczyznę międzyinstytutowej wymiany doświadczeń nad przebiegiem społecznego charakteru procesu wychowawczego.

Proces wychowawczy w skali ogólnospołecznej przebiega za pośrednictwem jego ogniw, żadne jednak z tych ogniw nie funkcjonuje w oderwaniu od całości. Innymi słowy, na proces przygotowania młodego pokolenia do życia w społeczeństwie dorosłych wpływa bardzo wiele różnorodnych czynników i sytuacji społeczno-politycznych, które winny być dobrze znane uczestnikom tego procesu.

Wychowawcze funkcje każdego konkretnego środowiska czy instytucji wychowawczej wyznaczają: preferowane ideologie i wartości społeczne, poglądy filozoficzne, uznawany system społeczno-polityczny, wreszcie społeczno-kulturowe i ustawowo-formalne regulatory. Poszczególne komponenty środowiska wychowawczego (rodzina, grupa rówieśnicza, środowisko lokalne, szkoła, instytucje wychowania pośredniego itp.) mają spełniać rolę mechanizmów integrujących poszczególne ognia w funkcjonalną całość. Konferencja zajmowała się funkcjonowaniem zarówno poszczególnych ogniw (komponentów) jak i przebiegiem, w nowych warunkach, procesu wychowawczego jako ważnej dziedziny rozwoju polskiego społeczeństwa.

Szerokie społeczne uwarunkowania makrospołecznych warunków kształcenia i wychowania młodzieży polskiej w warunkach zmiany systemowej przedstawił senator **RP Zbyszek Piwoński**, wskazując jednocześnie na aktualne kierunki rozwoju edukacji w aspekcie potrzeb wynikających z rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, jak i z potrzeb integracji Polski z Unią Europejską.

Główne kierunki przemian środowiska wychowawczego w okresie transformacji – to temat referatu **prof. dra hab. Franciszka Pastwy**. Swoje zainteresowanie profesor skoncentrował na zmianach systemu politycznego i ekonomicznego, przemianach społecznych w aspekcie ich wpływu na proces wychowawczy i na zmianach funkcjonowania instytucji wychowania naturalnego, bezpośredniego i pośredniego.

Problemy skuteczności wychowania w nowych warunkach cywilizacyjnych – to przedmiot analitycznych rozważań **prof. dra hab. Ryszarda Dyoniziaka**. Zbliżonej tematyce poświęciła swe badania **dr Bożena Olszak-Krzyżanowska**. Jej referat dotyczył alternatywnych form edukacyjnych. W polu zainteresowań autorki znalazły się problemy spójności między założeniami dotyczącymi tej płaszczyzny działalności a rzeczywistością.

Prof. dr hab. Tadeusz Alek-Kowalski zadania edukacyjne w kontekście wymogów współczesnych społeczeństw potraktował jako *Nowe wyzwania cywilizacyjne*. Tym samym rozwijał, w nawiązaniu do dzisiejszej rzeczywistości społecznej, tą myśl socjologiczną, która postrzega proces wychowawczy jako komponent ogólnego rozwoju społecznego, którego podstawową funkcją jest przekazywanie kultury z pokolenia na pokolenie i przygotowanie młodego pokolenia do twórczego uczestnictwa w rozwijaniu postępu społecznego. Zbliżoną tematykę choć w nieco

innej płaszczyźnie społecznej – *Rola środowiska szkolnego w kształtowaniu demokratycznych nawyków* – prezentowała **dr Maria Zielińska**.

Wyniki badań własnych dotyczących funkcjonowania instytucji wychowania naturalnego i bezpośredniego były przedmiotem dość licznej grupy autorów. Z referatem pt. *Wychowanie do małżeństwa – środowisko rodzinne jako determinanta doboru współmałżonka* – wystąpiła **dr Żyvia Leszkowicz-Baczyńska**. **Mgr Mirosława Nyczaj-Drąg** – prezentowała swoje badania dotyczące udziału środowiska rodzinnego w przygotowaniu dziecka do roli ucznia, **mgr Dorota Niewiedzial** – *Człowiek stary w okresie transformacji i jego relacje z młodszym pokoleniem*, a **dr Jacek Kurzepa** przedstawił swój najnowszy materiał z badań nad „samotnością małolata”.

Sporo uwagi poświęcono na konferencji czynnikom negatywnym, a niejednokrotnie wręcz dezorganizującym wpływającym na proces wychowawczy, we współczesnej szkole. Chodzi tu o agresję i przemoc wśród młodzieży. Tematyka ta była przedmiotem rozważań takich autorów jak: **mgr Martyna Roszkowska**, która wygłosiła dość obszerny referat na temat: *Agresja w szkole i jej wpływ na funkcjonowanie środowiska wychowawczego*. **Mgr Dagmara Łubińska-Szczeniak** – *Agresja jako nieunikniony efekt transformacji społecznej końca XX wieku*. **Mgr Alina Malinowska** – *Współczesna szkoła wyzwala, potęguje czy redukuje agresywne zachowania ucznia?*

Grupy rówieśnicze we współczesnym środowisku społecznym – to interesujący materiał badawczy studentek Instytutu Socjologii – **Anny Buczyńskiej** i **Marii Ratajskiej**.

Nowe obszary środowiska wychowawczego oraz czynniki wzbogacające te środowiska były treścią wystąpień **mgr Heleny Ochonczenko** i dotyczyły samopomocy społecznej jako nowego modelu opieki nad osobami niepełnosprawnymi w środowisku lokalnym; **mgr Agnieszki Nowickiej** – *Zakłady lecznicze w okresie transformacji jako środowisko wychowawcze*, **mgr Zdzisławy Janiszewskiej-Nieścioruk** – *Przemiany w komponentach środowiska wychowawczego biorących udział w społecznej integracji dzieci niepełnosprawnych*.

Ożywiona dyskusja nad prezentowanymi tematami znacznie wzbogaciła dorobek konferencji.

Martyna Roszkowska

Studenckie kolokwium o folklorze

W dniach 3-8 listopada br. odbyło się Międzynarodowe Francusko-Niemiecko-Polskie Kolokwium Studenckie z udziałem studentów germanistyki z naszej uczelni, Uniwersytetu w Angers (Francja) i Szkoły Wyższej w Vechcie (Niemcy).

Spotkania młodzieży z trzech krajów mają charakter cykliczny. Do tej pory odbyły się one siedem razy: trzykrotnie w Angers oraz dwukrotnie w Vechcie i Zielonej Górze. Tematem tegorocznego kolokwium była *Pieśń ludowa i poezja śpiewana*. Studenci pracowali w czterech grupach, poświęconych poezji śpiewanej, pieśni ludowej, kreatywnej pracy nad pieśniami ludowymi i tańcowi ludowemu.

Oprócz pracy studenci zwiedzili Muzeum Etnograficzne w Ochli, Muzeum w Zielonej Górze, gościli na koncercie chóru *Polyrytmia* oraz uczestniczyli w pokazie tańca ludowego wykonanego przez zespół *Maki*.

Tematy kolokwium dobierane są pod kątem ich realnej przydatności w praktyce językowej oraz realiów życia w każdym kraju. Cały program kolokwium realizowany jest w języku niemieckim.

W swoich założeniach kolokwium ma charakter otwarty. Ta formuła stwarza możliwość swobodnego przepływu informacji i wymiany poglądów oraz bezpośredniego poznania i integracji młodzieży akademickiej trzech europejskich krajów, a także – co w tym przypadku ma pierwszoplanowe znaczenie – podnoszenia kwalifikacji językowych.

Przyszłoroczne kolokwium odbędzie się w Vechcie i dotyczyć będzie kultury trywialnej: komiksu i jego adaptacji filmowych.

Red.

SYMPOZJUM MICKIEWICZOWSKIE 9 XII 1997

1. Powiedzmy na wstępie tak: od ponad 150. lat Mickiewicz jest uznawany u nas za twórcę bezspornie pierwszego i największego. Nie tylko jako romantyczny poeta – autor kanonicznych dzieł, ale wręcz jako kategoria porozumienia kulturowego. Swoisty wyznacznik tożsamości polskiej poezji i symbol określonego sposobu myślenia. Jako autorytet i schemat wartościowania, tak jest wpisany w naszą świadomość – niesie przeświadczenie o posłanniczej roli literatury, tej *arki przymierza między dawnymi a młodszymi laty...*

2. Bez Mickiewicza literatura polska straciłaby dawno swoją tożsamość. Nawet wtedy, szczególnie wtedy, gdy topiono poetę w tandecie politycznych swarów. Toteż miał rację Norwid mówiąc, że *ty potęgi drugiej łać będą ci co człowiekiem nie mogli Cię widzieć...* Stąd też często marnotrawiono szansę głębszej refleksji.

3. Czy dziwić może, iż w dziejach legendy Mickiewiczowskiej śmierć stanowiła cezurę decydującą? Zaczął wieszcz żywot wtórny, symboliczny. Gdy więc zwłoki sprowadzono do ojczyzny w roku 1890, pochowano je po raz trzeci, tym razem na Wawelu. A niesiono nocą. Iżby pobudzić wyobraźnię. Oto *poeta vates* brał nas w swe władanie. Był wśród narodu i ludzie to czuć mieli. Jako i karta w grze politycznej, która miała poświadczać różne racje: konserwatywne, ludowe, socjalistyczne. Odtąd pokolenia biografów, historyków literatury, nauczycieli przyczyniać się będą do ugruntowania tej pozycji. Używając przy tym wielkich słów. I legenda Mickiewicza rosła i sięgnęła zenitu na polach bitew o Niepodległość. Szło o ciągłość tradycji – stosunek między trwaniem a zmianą. Pytania powtarzano w dwudziestolecie. Jedni chcieli opiewać wiosnę, nie Polskę (Lechoń), inni zrzucali z ramion płaszczy Konrada... Było w tych gestach marzenie o normalności. Niemniej wokół schedy po Mickiewiczu rozpętano dyskusję: *Mickiewicz i my* – formułował Boy. Chciał odbrać poetę, gdyż poloniści nie badali, lecz odlewali posągi z brązu.

4. Nasze sympozjum zwołano w przededniu 199. rocznicy urodzin poety i w wigilię obchodów dwusetlecia. Połączonymi siłami miasta i uczelni, referatami przedstawicieli różnych środowisk. Przypomniałem o odsłanianych ongiś na urodziny pomnikach w Krakowie i w Warszawie, Paryżu; rok setnej rocznicy śmierci (1955) ogłoszony przez UNESCO *Rokiem Mickiewiczowskim*. W 1984 poloniści obchodzili 150-lecie powstania *Pana Tadeusza* itp. Otóż i dziś legenda Mickiewicza jest niezbędna dla podtrzymania tożsamości kultury polskiej. Przeszłość *zabierając człowieka powołała Adama Mickiewicza do innego życia* – pisze monografistka – *życia symbolicznego w duszy narodu...* Wystąpienie poznawskiego filozofa **Andrzeja Siemianowskiego** (UWr) dotyczyło *Mickiewiczowskiej koncepcji metafizyki oraz mistyki a chrześcijańskiej ortodoksji*. Autor odwoływał się z jednej strony do pism religijnych poety, z drugiej – polemizował z dotychczasową ich wykładnią. Jak widać romantyczne spory ze Stolicą Apostolską o istotę chrześcijaństwa nie wygasają. Czy Mickiewicz heretykiem był, czy ortodoksem? Może tylko samotnikiem religijnym? Przekonanym o istnieniu pierwiastka boskiego w człowieku. Przypomnę dystych: *Niebo samo nie spadnie, trzeba je osiągnąć; / I Pan Bóg sam nie zstąpi, potrzeba Go ściągnąć*. Tak mógł pisać tylko gwałtownik Boży, szarpający niecierpliwie papieża za rękaw...

Referat **Mariana Sliwińskiego** (WSP TK) nt. „*Romantyczności*” jako manifestu romantyzmu był przyjęty nie bez oporów tak ze strony licznie zgromadzonej publiczności, jak i prowadzącego. Najbardziej znacząca pośród ballad – manifest, *poemat o kresu poetyki, a z teorii poznania* (sądził Zgorzelski), unurzona została w liczne izmy, że zapomniano o teksie. Tymczasem tam tylko krajobraz jest nieco abstrakcyjny, nie mędrzec – jakaś alegoria mędrca, bo temu na imię Jan Ś. we własnej osobie. A poeta? Zgoda, ballada jest utworem polemicznym, przedmową do całości: daję wam czucie i wiarę. Może Mickiewicz wymaga odrobiny wyobraźni? I wiary w duchy?...

Marta Ruszczyńska (WSP TK) omówiła recepcję Mickiewicza w galicyjskim środowisku „Ziewonii”. Był to długi wywód autorki monografii o D. Magnuszewskim, że gdzieś zapodział się konterfekt wieszcz. Ja zaś czekałem na scenę, kiedy to Dominik M. (podczas drugiej rocznicy listopada) będzie recytował publicznie *Ode do młodości...*

Z kolei **Danuta Wierzchołowska** (WSP TK) jasno orzekła, iż Mickiewicz w publicystyce i powieści (*Lalce*) Prusa to *dziedzictwo przyswojone*. Poeta zajmuje tu wyjątkowe miejsce, cytowany najczęściej. Natomiast Stach W. wyposażony został w język miłosny wieszcz, co pozwala mu tym łatwiej znieść romantyczny kryzys. Na osłode pozostanie *mędrca szkiełko i oko* w porządkowaniu podparyskiego laboratorium.

Interpretacje twórczości Mickiewicza powstaną na stulecie urodzin. Były to młodopolskie obszary duchowej identyfikacji z życiem i dziełem poety. Mówiła o tym **Maria Jazownikowa** (WSP TK) odtwarzając *Artura Górskiego portrety wieszcz*. Otóż Górski napisał *Monsalwat* (1908), książkę dziwaczną i wspaniałą, bo utrzymaną w tonacji hymnicznej. Podniósł sens Mickiewiczowskiego aktywizmu moralnego. Wsparci tymi ideami wyruszyli młodzi do legionów, nierzadko z *Monsalwatem* w plecaku... Czyż nie wspaniały obraz siły sprawczej poezji?!

Andrzej Syrokomla-Bulhak, krajan poety i szlachetny tropiciel meandrow genealogicznych rodziny M., wywodził pierwowzór postaci literackiej Jacka S. alias ks. Robaka. – *Jam jest Jacek Soplica...* (X, 459) – tak dramatycznie Bernardyn rozpoczyna swój demaskatorski konterfekt. Ważny jest drugi okres życia: ekspiacyjny i pokutniczy, który poeta dokumentuje.

II. Stanisław Para, *Adam Mickiewicz*

Dla odmiany tonacji sympozjum omówiła **Małgorzata Komza** (UWr) *Inteligentne rozrywki zimowe, czyli obrazy z Mickiewicza wzięte*. Tytuł nawiązywał do wskazówek zawartych w poradniku dla urządzających żywe obrazy, dla których (np. w czas pobytu poety w Petersburgu) zarówno teksty Mickiewicza, jak i on sam były pretekstem ilustracyjnym.

Wykład **Leszka Libery** (WSP TK) wpisuje się w modne ostatnio ibłowskie odsłanianie nawyków i słabości poety – tym razem do „kawy i fajki”. Libera z właściwą sobie „boyowską” swadą i dowcipem rewidował przeoczenia starej polonistyki od *pana Zagłoby*. Stąd i żywe reakcje zasłuchanej młodzieży i pociecha, iż tak można polonistykę wodzić – inteligentnie i lekko, frapująco.

Dwa kończące sesję wystąpienia, **Andrzeja Bucka** (UWr) i **Grzegorza Kubskiego** (WSP TK), dotyczyły *Dziadów* drezdeńskich: inscenizacji po r. 1945 w pierwszym przypadku, interpretacji motta – w drugim. Przy czym Kubski interesująco wywiódł kierunek parafrazy i źródło nawiązania (ks. Wujek, 1594) wpisujące się na kształtowanie wizji świata i sytuacyjnego rytmu scen dramatu. Istny „poemat filologiczny”!

Na koniec spotkanie w Sali Dębowej norwidowskiej biblioteki aktorzy zaprezentowali dwa fragmenty arcydramatu Mickiewicza, dając wgląd w swoje kreacje. I było to godne zwieńczenie sympozjum jako biesiady.

Czesław P. Dutka
Prezes Oddziału Towarzystwa Literackiego
im. A. Mickiewicza

Mit rewolucji

W dniach 23-24 X br. w Ochli k/Zielonej Góry odbyła się zorganizowana przez Instytut Historii konferencja naukowa pt. *Mit rewolucji*. W obradach, otwartych przez rektora, **prof. dr. hab. Hieronima Szczegółę** i dyrektora Instytutu Historii, **prof. dr. hab. Kazimierza Bartkiewicza**, wzięło udział 42 naukowców z sześciu ośrodków akademickich: Warszawy, Krakowa, Poznania, Wrocławia, Rzeszowa i Zielonej Góry.

Merytoryczną część konferencji zainaugurowało wystąpienie **prof. dra Jana Baszkiewicza** (Uniwersytet Warszawski). Swój wywód – w porywającej formie – poświęcił on zmienności znaczeń samego pojęcia, nie ograniczając się przy tym do materii czysto historycznej, ale znacznie poza nią wykraczając. Śledzenie terminologicznych perypetii, od starożytności poczynając, acz z wyraźną przewagą okresu, którego początek wyznaczyła Wielka Rewolucja Francuska, uznać można za niezwykle nośne, tak poznawczo, jak i ze względu na udział studentów, również dydaktycznie. Istotnym uzupełnieniem podnoszonych przez **prof. Baszkiewicza** wątków był kolejny referat, **dra Jana Żaryna** (IH PAN), omawiającego problem rewolucji postrzegany z perspektywy Kościoła katolickiego.

Szerszy wymiar, bo ujmujący problem rewolucji w Niemczech tak w XIX, jak i XX wieku, miało wystąpienie **prof. dra Antoniego Czubińskiego** (UAM), weryfikującego narosłe i wciąż obecne w historiografii najrozmaitsze mity. O roli tłumy, sterujących jego zachowaniami demagogach i wyrastającej z tych właśnie zjawisk legendzie rewolucji mówiła **prof. dr Elżbieta Kaczyńska** (Uniwersytet Warszawski), natomiast **dr Bogumiła Burda** (WSP Zielona Góra) nader barwnie, wywołując ożywioną dyskusję, scharakteryzowała problem ukazowania rewolucji w podręcznikach szkolnych doby PRL.

Dyskusyjne głosy wywoływały wszystkie wystąpienia. Również te, których autorzy skoncentrowali swą uwagę na stosunku do rewolucji najważniejszych ideowych opcji – socjalistów – francuskich, **dr Monika Słufińska**, (WSP Rzeszów); polskich, **prof. dr Władysław Wic**, (WSP Kraków) – i narodowych demokratów – **dr Bogdan Halczak**, (WSP Zielona Góra). Wątek międzywojenny zamykał natomiast prorektor krakowskiej WSP, **prof. dr Michał Śliwa**, mówiący o próbie odrodzenia mitu rewolucji w Polsce w latach trzydziestych.

Problemy, związane z rozmaitymi wariantami „mitu rewolucji” po roku 1945 znalazły wyraz w trzech ostatnich referatach. **Dr Magdalena Mikołajczyk** (WSP Kraków) przedstawiała, z socjologicznej perspektywy, stosunek polskiej powojennej opozycji do zmian rewolucyjnych, **prof. dr hab. Tadeusz Marczał** (WSP Zielona Góra) charakteryzował propagandowy mit „rewolucji bez rewolucji” z lat 1944-1948, natomiast organizator konferencji, **prof. dr Włodzimierz Suleja**, podniósł problem rzeczywistego, czy też mitotwórczego charakteru rewolucji „Solidarności”.

Z wystąpień w trakcie dyskusji, ożywionej, miejscami polemicznej, korygującej ustalenia, należy odnotować głosy **prof. prof. Mariusza Gulczyńskiego** (WSP Zielona Góra) i **Przemysława Hausera** (prorektor UAM), **dra hab. Krzysztofa Kawalca** i **dra Edwarda Czapiewskiego** (Uniwersytet Wrocławski).

Konferencję, która wzbudziła duże zainteresowanie lokalnych mediów, należy uznać za imprezę ze wszelkimi miarą udaną, również dzięki organizacyjnemu wkładowi **prof. dr Czesława Osekowskiego**, pani **Elżbiety Banaszkiewicz** i studentów V roku historii.

V

Problem „nowych ruchów religijnych” poza Kościołem jest od ponad ćwierćwiecza przedmiotem nie tylko zwykłej ciekawości, lecz także głębokich studiów i zainteresowania. „Nowe ruchy religijne” zaczęły się pojawiać w Polsce w latach siedemdziesiątych. W pierwszej połowie lat osiemdziesiątych uważano, że rozwój zjawiska związany jest z kompensacją aspiracji społeczno-politycznych zablokowanych przez wprowadzenie stanu wojennego. Wbrew temu pogładowi z prawdziwym „przyśpieszeniem” tym zakresie mamy do czynienia dopiero teraz.

„NOWE RUCHY RELIGIJNE”

W Polsce działa obecnie 129 zarejestrowanych związków i stowarzyszeń religijnych. Mamy prawie pełną reprezentację wszystkich niemal bardziej znaczących ruchów religijnych i parareligijnych na świecie.

W języku potocznym niekatolickie nowe ruchy religijne nazywane są „sektami” (kraje katolickie) lub „kultami” (kraje protestanckie). Te określenia mają wyraźnie pejoratywne zabarwienie. Wielu badaczy postuluje zaniechanie obu terminów i zastąpienie ich neutralnym określeniem „nowe ruchy religijne”.

Właśnie na powyższy temat „nowych ruchów religijnych” zorganizowana była w dniach 27-28 października 1997 roku ogólnopolska konferencja, którą otworzył Dziekan Wydziału Pedagogicznego **prof. dr hab. Edward Hajduk**. Jej kierownikiem naukowym była **prof. dr hab. Krystyna Darczewska**, a sekretarzem **dr Mieczysław Wojecki**. Konferencja zorganizowana została przez Instytut Pedagogiki Społecznej WSP oraz Polskie Towarzystwo Religioznawcze w Warszawie. Dotyczyła ona aktualnej w świecie i coraz bardziej w Polsce, problematyki sekt. To nowe zjawisko jest jeszcze w kulturze i życiu społecznym w Polsce słabo zbadane.

W konferencji uczestniczyło ok. 70 osób. Profesorowie i studenci WSP, słuchacze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Zielonej Górze. Wśród gości znaleźli się Rektor Diecezjalnego Wyższego Seminarium Duchownego w Zielonej Górze **ks. dr Ryszard Tomczak**, **prof. dr hab. Bernard Koziróg** (Kościół Adwentystów Dnia Siódmego w Polsce), **Janusz Mazur** (Kościół Zjednoczeniowy), **Kazimierz Kuranty** (Rada Zborów Ewangelicznych) oraz przedstawiciele środowisk naukowych: Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Śląskiego, WSP w Rzeszowie i Częstochowie, Politechniki Zielonogórskiej i Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni.

Podczas dwudniowej konferencji wygłoszono 20 referatów, które dotyczyły m.in. takich zagadnień:

- Nowe ruchy religijne w Europie Wschodniej;
- Kościół katolicki wobec nowych ruchów religijnych;
- Nowe ruchy religijne w życiu społecznym;
- Postawy pracowników naukowych wobec nowych ruchów religijnych,
- Aspekty filozoficzno-religijne nowej duchowości;
- Ruch Zjednoczeniowy a środowiska chrześcijańskie;
- Kształtowanie się i społeczne funkcjonowanie stereotypu satanisty;
- Z badań nad ruchem New Age;
- Charakterystyka kobiecego uczestnictwa w wybranych nowych ruchach religijnych.

Wśród referentów swój ciekawy materiał przedstawili również studenci IV roku socjologii WSP (**Agnieszka Bohdanowicz**, **Anna Dąbrowska** i **Maciej Maliszak**).

Mieczysław Wojecki

W stronę nowych, aktywnych form
praktyk studenckich

STUDENCI - DZIECIOM

Akcja *Studenci – dzieciom* to wieloetapowa, nowa, bardziej aktywna forma praktyki studentów w przedszkolach, w której wzięli udział studenci II roku nauczania początkowego z wychowaniem przedszkolnym i IV roku animacji społeczno-kulturalnej. Patronat nad akcją, która odbyła się w ramach przedmiotu teoria i metodyka wychowania przejęła mgr Inetta Nowosad. Akcja wspierana była także przez dyrektora Instytutu Pedagogiki i Psychologii prof. dr hab. Marię Jakowicką i prorektora prof. dr hab. Marię Fic, która zapewniła pomoc finansową przy organizacji przedsięwzięcia.

Cel, który został przed nami postawiony, dotyczył wprowadzenia do bardziej aktywnych form pracy nauczyciela, wynikających z przemian, jakie dokonują się w ramach tego zawodu. Akcja *Studenci – dzieciom* polegała na realizacji tematyki jesienno-zimowej przewijającej się w cyklu zajęć prowadzonych przez studentki II NPWP z dziećmi w przedszkolu.

Pierwszym efektem wspólnych działań były piękne prace jesienne wykonane przez dzieci. Oprawione obrazy zostały sprzedane podczas aukcji zorganizowanej równolegle w trzech zielonogórskich przedszkolach. Drugim wynikiem podjętej pracy były kartki świąteczne zaprojektowane przez sześciolatków. Sprzedaż kartek świątecznych odbyła się w uczelni, dając wszystkim szansę docenienia możliwości twórczych tak małych dzieci. Akcję wspomogli rodzice z przedszkola nr 21, zaspokajając apetyt łakomczuchów wspaniałymi świątecznymi wypiekami. Pełny dochód z akcji został przeznaczony na wzbogacenie przedszkoli biorących w niej udział.

Trzech odważnych

Nowy pomysł został sceptycznie przyjęty przez zielonogórskie przedszkola. Ta, jak dotąd nie do końca sprawdzona forma aktywizowania nauczycieli, rodziców i studentów budziła niepokój. Brawa dla przedszkola nr 21 przy ul. Rydza-Śmigłego, nr 38 przy ul. Braniborskiej i nr 8 przy ul. Witebskiej 1.

Nasz pierwszy kontakt z dziećmi

Przekraczając próg przedszkola wiele z nas poczuło lęk. Przed kim? Przed czym? – trudno powiedzieć. Może była to trema przed spotkaniem z maluchami, niewiara we własne umiejętności, strach przed czymś nowym? Nasze obawy rozwiąły się. W trakcie pierwszego spotkania mogliśmy uczestniczyć w zajęciach dzieci zorganizowanych przez nauczycielki. Wspólne zabawy, rozmowy z dziećmi pozwoliły nam poznać ich problemy oraz sukcesy, mało nam dotąd znane. Następne spotkania prowadziliśmy samodzielnie. Tu miałyśmy możliwość sprawdzenia się w nowej dla nas roli nauczyciela w przedszkolu. Zajęcia były projektowane i realizowane wyłącznie przez nas. Początki były trudne; nasze wyobrażenia i oczekiwania dotyczące pracy z dziećmi nie zawsze się sprawdzały. Jednak kolejne spotkania pozwoliły nam skorygować błędy i doskonalić warsztat nauczyciela.

Dzieci wykazały duży entuzjazm, zainteresowanie, chęć do pracy. Często nawiązywały indywidualne kontakty z nami. Pytały się też o kolejne spotkania – polubiły nas. Przychylność dzieci, ich radość na nasz widok oraz fakt, że zapamiętały nasze imiona były tym, co dało nam najwięcej satysfakcji.

Prace, które były efektem naszej współpracy wykonane zostały w różnych technikach plastycznych, które dzieci samodzielnie wybierały. Dla nas było to kolejne doświadczenie.

Współpraca z fachowcami

Równie miłe przyjęcie spotkało nas ze strony już wykwalifikowanych nauczycielek w przedszkolach. Chętnie służyły radą i pomocą. Chciałybyśmy w tym miejscu podziękować im za życzliwość, zrozumienie i cenne wskazówki.

Kartki świąteczne

Od 1 do 5 grudnia w holu WSP sprzedawane były kartki świąteczne wykonane przez sześciolatków. Większość pracowników uczelni oraz studentów skorzystało z możliwości ich zakupu. Sprzedano 356 kartek. Pieniądze zebrane w akcji wróciły do przedszkoli.

Aukcja

Zakończeniem kolejnego etapu akcji *Studenci – dzieciom* była aukcja obrazów dziecięcych przeprowadzona w każdym z przedszkoli. Sprzedawano w niej prace plastyczne autorstwa dzieciaków. Nie zabrakło elementów profesjonalizmu – w gorącej atmosferze wciąż podbijano ceny obrazów. Młodzi artyści byli niezwykle przejęci. Aukcję uświetniła wizyta św. Mikołaja w asyście Śnieżynek, który przyniósł dzieciom słodkie upominki. Na aukcji, oprócz dzieci i ich rodziców oraz studentów, obecni byli wszyscy pracownicy przedszkola ciekawi samego przebiegu imprezy, jak również jej efektów (choćby z tego względu, że była to pierw-

Fot. archiwum

szą aukcja jaka miała miejsce w zielonogórskich przedszkolach). Nieskromnie dodając, studenci stanęli na wysokości zadania, zapewniając wszystkim wspaniałą zabawę.

Pozostały miłe wspomnienia

W celu podsumowania naszej akcji spotkaliśmy się w klubie studenckim „Gęba”. W miłej, świątecznej już atmosferze oglądaliśmy kasety video, na której uwieczniona została nasza praca. Podsumowaliśmy osiągnięte efekty, wymieniliśmy doświadczenia, podzieliлись się refleksjami. Większość z nas utwierdziła się w przekonaniu o trafnym wyborze kierunków studiów.

Zyczyłybyśmy sobie w Nowym Roku więcej możliwości tego typu praktyk. Zostało nam jeszcze trzy i pół roku kształcenia, tak więc wszystko przed nami...

Ewa Sobieraj

Adriana Suszek

II rok pedagogiki

w specjalności nauczanie początkowe
z wychowaniem przedszkolnym

NOWE PISMO DLA STUDENTÓW

Trwają prace nad wydaniem I numeru ogólnopolskiego miesięcznika wydawanego w Szczecinie pt. *Dlaczego*. Będzie on kierowany do młodych osób zdobywających wyższe wykształcenie. Ma na celu dotarcie do ambitnych i przedsiębiorczych studentów, dla których będzie stanowić nośnik pożytecznych informacji. Jego celem będzie także promowanie młodych talentów i pomaganie w kreowaniu kariery poprzez łączenie kultury studenckiej i świata biznesu.

Korespondentem i przedstawicielem *Dlaczego* w naszej uczelni jest Piotr Arczewski, student IV roku historii.

Red.

Kabaretowa mafia

Zimny, jesienny wieczór, wydawałoby się że taki sam jak każdy inny, lecz było coś, co nieuchwytnie wskazywało na jego wyjątkowość. Szedłem w stronę akademika WSP, rozmyślając o moim informatorze: kim jest naprawdę? Jakież to ważne informacje ma do przekazania? i czy na pewno nie jest to prowokacja obcej agencji? Kiedy kilka dni wcześniej drogą operacyjną uzyskałem informację o terminie i miejscu spotkania, byłem pewny, że wreszcie uda się zdemaskować działalność czwartej siły rządzącej światem. Teraz jednak miały mną liczne wątpliwości, czy na pewno dobrze zapamiętałem system znaków rozpoznawczych i czy zachowam elementarne warunki bezpieczeństwa? Każdy fałszywy krok mógł zaprzęścić całe przedsięwzięcie. Przez „dobre pół godziny” kluczyłem po korytarzach budynków dydaktycznych, dwa razy zmieniałem taksówkę i kiedy byłem już prawie pewny, że nie ciągnę za sobą ogona przemknąłem do „Wczesniaka”. W windzie wpiąłem goździk w kłapę, to był jeden ze znaków rozpoznawczych. Poprawiałem właśnie mikrofon w rękawie, gdy winda zatrzymała się nieoczekiwanie na niższym piętrze. W magiczny sposób w mojej lewej ręce znalazł się gotowy do użycia dyktafon. Napięte do granic możliwości nerwy dawały znać o sobie. Fałszywy alarm. Cóż taka praca – zawsze na granicy zdrowego rozsądku. Wreszcie dotarłem na miejsce, moje obawy okazały się nieuzasadnione, informatorka już czekała, trzymając w prawej dłoni *Głos Uczelni*. Po wymianie umówionych haseł przeszliśmy na korytarz. Rozpocząłem rozmowę. Ze względów bezpieczeństwa rozmawialiśmy odwróci-

ni do siebie plecami. Źródła spisku należy doszukiwać się jeszcze w latach osiemnastych, kiedy to zaczęła zawiązywać się siatka agentów, pragnących objąć zasięgiem działania całe środowisko studenckie. Wtedy to właśnie pod szyldem klubu studenckiego „Gęba” zaczęto organizować centrum dowodzenia. Zasięg działania siatki, pomimo wielu przeciwności losu, stale zwiększał się, doprowadzając do obecnego, wręcz monstrualnego wymiaru. Spokojny klub zrzeszający do tej pory „zmęczonych nauką”, którzy przy butelce lemoniady regularnie przeglądali prasę codzienną, stawał się z dnia na dzień obozem szkoleniowym przyszłych agentów. Co gorsza, macki bezwzględnej siatki przyciągały szerokie rzesze niewinnej, bezbronnej i ufnej młodzieży. Poddawani fachowej obróbce, z czasem, zapominając o regularnych – cotygodniowych wyjazdach do rodzinnych domów, o tradycyjnym studenckim „odpoczynku”, oddawali się bez reszty działaniom agenturalnym. Moja informatorka przyznała się również do aktywnego współuczestniczenia w tym nieczym procederze. Bez jakiegokolwiek skrupuły opowiedziała mi jak to bez najmniejszego sprzeciwu dała się zworować przez centrum „Gęba”. „Wszystkie drogi prowadzą do POTEM, a od POTEM do Gęby” powiedziała przy okazji pytania o strukturę Organizacji. Jej wypowiedź potwierdzał wywieszony w „Gębie” arkusz, klarujący młodemu agentom zawiłe niuanse strukturalno-organizacyjne. Zapytana o możliwość przeniknięcia do ich szeregów, z rozbijającą wręcz szczerością, powiedziała, że siatka przyjmuje w swoje szeregi wszystkich chętnych, którzy chcą wziąć aktywny udział w przejęciu władzy. Uświadomiła mi również, że do Organizacji nie wstępuje się na rok lub dwa lata, lecz na całe życie. Stwierdzenie to poparała opowieścią o losach agentów, którzy opuścili już mury uczelni. Jej wyznanie utwierdziło mnie, wyznawcę spiskowej teorii dziejów, w przekonaniu o czwartej sile rządzącej światem. Otóż, pewni, nieznanymi mi z nazwiska członkowie Organizacji pełnią obecnie bardzo poważne funkcje w sektorze zbrojeniowym, pracując w hurtowni fajerwerków (materiały wybuchowe!), działają również w branży chemicznej (sklep z farbami), bądź też jak to określiła poczynania Władysława Sikory „po prostu knują”. Ostatni z wymienionych, legendarny już współtwórca Organizacji, pracuje ponadto nad „elementarzem młodego dywersanta” nazwanym tak przeze mnie ze względu na zawartość treściową. Otóż z bardzo ogólnikowych informacji mojej rozmówczyni wynika, że treścią tej niewątpliwie przewrotnej pozycji książkowej będą przede wszystkim wskazówki techniczne, skierowane do młodego pokolenia, a dotyczące działalności agenturalnej. Ponadto kolejnym elementem książki będą już zrealizowane pomysły członków „Gęby”.

Powyższe informacje uświadomiły mi, jak daleko sięgają powiązania tej, jeszcze do niedawna małej i nieznannej nikomu grupy. Obraz, który zaczynał się coraz mocniej rysować, był tylko wierzchołkiem góry, pokrytej bardzo ostrymi krawędziami. Pierwszą, najistotniejszą sprawą stał się fakt rozprzestrzeniania Organizacji poza środowisko

lokalne. Od wielu lat, pod płaszczykiem kultury studenckiej, występująca pod wieloma kryptonimami Organizacja rozsiewała swe agenty, zarazając nimi widownię wielu polskich miast. Liczne zwycięstwa na ogólnopolskich imprezach studenckich, określanych w nomenklaturze szpiegowskiej „przeglądami” bądź też „festiwalami” wzmacniały i wzmacniają kontakty zielonogórskiej Organizacji. Do jednej z najbardziej spektakularnych akcji ostatniego czasu (oznaczonej kryptonimem „E.K.”), a zakończonej powodzeniem, doszło na Przeglądzie PAKA w Krakowie.

Na pytanie o wewnętrzne eliminacje zielonogórskiej agencji, poprzedzające ogólnopolskie imprezy, a mające na celu wytypowanie odpowiedniej reprezentatywnej komórki (oznaczonej kryptonimem), moja interlokutorka odpowiedziała, że w walce liczy się każdy człowiek, dlatego też w imprezach startują wszyscy, którzy czują się na siłach. Zdementowała ponadto informację, jakoby każda duża impreza studencka poprzedzona była naradą wojenną w centrum „Gęba”.

Kolejną, nader sensacyjną akcją jest tak zwana multimedialność zielonogórskiej Organizacji. Otóż uzyskałem informację dotyczącą profesjonalnego filmu fabularnego zrealizowanego przez siatkę „Gęba”. Zwodniczy, niewinnie brzmiący tytuł „Robin Hood – czwarta strzała” wprowadził w błąd nawet przedstawicieli Telewizji Polskiej, którzy to nieświadomi zagrożenia, chcą dopuścić do grudniowej emisji obrazu. Moja informatorka, biorąc czynny udział w realizacji przedsięwzięcia przyznała, że film otwiera przed zielonogórską agencją szerokie możliwości, między innymi stwierdziła, że dzięki kamerze można przedstawić obraz w taki sposób, w jaki było to niemożliwe na scenie. Z relacji mojej rozmówczyni wynika, że głównymi pobudkami, którymi kierowała się „Gęba” podczas realizacji filmu, była chęć podniesienia umiejętności warsztatowych i organizacyjnych. Informatorka zapowiedziała realizację kolejnych projektów. Z tych wszystkich wywodów wydedukowałem jednak, że głównym powodem realizacji obrazu była chęć podprogowego zniewolenia świadomości widzów, niemożliwa w warunkach scenicznych. „Akcje filmowe” rodzimych szpiegów popierane są ponadto Międzynarodowymi Festiwalami Filmowymi i wytwórni A'YOY, kiedy to agenci „doszlifowują swój warsztat” przedstawiając krótkometrażowe, amatorskie obrazy, montowane w konspiracyjnych warunkach. Wyjaśnienia domaga się sprawa nagród – tajemniczo brzmiących Elvisów. W tej kwestii jednak moja informatorka nabrała przysłowiowej „wody w usta”. Następnym dowodem szerokiego oddziaływania na publiczność uczelnianą, był fakt zorganizowania, w październiku bieżącego roku, akcji werbunkowej wśród studentów pierwszego rocznika. Akcja miała miejsce w holu budynku głównego WSP i jak zapewniła mnie moja informatorka, już regularnie w następnych latach akcja będzie kontynuowana.

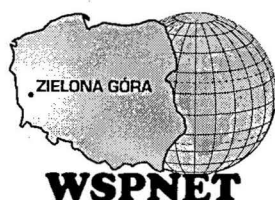

Fot. archiwum

Na koniec naszej rozmowy „kontakt” poruszył dziedzinę finansową. Zawsze interesowały mnie zasady materialnego wspierania Organizacji. Z informacji, jakie uzyskałem, dowiedzieć się można o ogromnych powiązaniach w kręgach decyzyjnych naszej uczelni, a tym samym o wsparciu lokalowo-sprzętowo-finansowym. Jednakże w chwili, kiedy paść miały nazwiska osób powiązanych z Organizacją, zostaliśmy zdekonspirowani przez agentkę „Gęby”, która pod pozorem kontroli karty mieszkańca przerwała naszą rozmowę. Musiałem salwować się ucieczką. Wiedziałem, że niektórych spraw nie da się do końca wyjaśnić.

Piotr Karczewski, IV rok historii

Niniejszy tekst znaleziono przy ciele nie zidentyfikowanego mężczyzny, lat ok. 25. Na ciele denata nie stwierdzono żadnych ran, ale ogólny stan przebadanego wykluczył śmierć z przyczyn naturalnych. Śledztwo w toku...

Rozwój Uczelnianej Sieci Komputerowej – WSPNET

www.wsp.zgora.pl
net-admin@wsp.zgora.pl

W ostatnich kilku miesiącach prace zespołu zajmującego się utrzymaniem i rozwojem uczelnianej sieci komputerowej koncentrowały na zadaniach:

– rozwój struktury rdzenia sieci:

budowa odcinka linii światłowodowej i wewnętrznej sieci magistralnej w Collegium Neofilologicum, uzyskanie dościa telekomunikacyjnego do Instytutu Pedagogiki Społecznej – Mrowisko, próby uzyskania przepustowości 2 Mbs na głównym odcinku sieci uczelnianej węzeł WSPNET – campus główny uczelni.

Te działania, nie będące dla użytkowników bezpośrednio widoczne, mają spowodować możliwość szerszego dostępu do sieci uczelnianej, zwiększyć prędkość na niewralgicznych odcinkach sieci oraz zwiększyć jej niezawodność.

– rozwój części dostępowej sieci uczelnianej:

Instytut Techniki, Instytut Pedagogiki Społecznej, Collegium Neofilologicum.

Niestety, w ostatnim okresie rozwój sieci wyprzedził znacznie zakupy sprzętu komputerowego i obecnie kilkadziesiąt punktów sieci nie jest podłączonych z powodu braku komputerów.

– rozbudowa i tworzenie nowych serwisów w sieci:

Najważniejszym serwisem jest oczywiście witryna WWW, zmieniliśmy jej zawartość, wprowadziliśmy więcej elementów, zmieniających się w czasie. Dostępna jest strona Biblioteki Głównej. Rozpoczęliśmy prace nad udostępnianiem poprzez WWW baz danych – pierwszą jest bibliografia prac naszych pracowników.

Chcemy, aby strony WWW pojawiły się w Instytutach, oferujemy miejsce na naszych serwerach oraz pomoc merytoryczną przy tworzeniu stron. Sieć uczelniana to nie tylko dostęp do Internetu, ale również zasoby lokalne.

W tym sensie intranet jest integralną częścią rozwoju naszej sieci.

Plany bieżące obejmują:

- pełne uruchomienie sieci w Collegium Neofilologicum oraz konfigurację sieci wirtualnych w oparciu o instalowane tam urządzenia,
- stworzenie dla wszystkich pracowników dostępu przez łącza telefoniczne z domu do sieci uczelnianej,
- podłączenie Mrowiska do sieci uczelnianej,
- stworzenie nowych serwisów, myślimy o listach dyskusyjnych, bazie adresowej i kontaktowej wszystkich pracowników WSP,
- uruchomienie szkoleń dla chętnych pracowników,

Dalszy rozwój sieci uwzględniający nowe lokalizacje oraz wzrost szybkości na łączach zależy od poziomu finansowania sieci uczelnianej... Bardzo liczymy na dofinansowanie ze środków KBN. Na rok 1998 złożony został wniosek na około 400 000 zł.

Marek Adaszyński
Marek@wsp.zgora.pl

PRASÓWKA

☞ Z dużym zainteresowaniem dziennikarzy spotkała się konferencja *Praca socjalna a AIDS* zorganizowana przez Instytut Pedagogiki Społecznej. *Gazeta Lubuska* zacytowała słowa przedstawicielki ONZ w Polsce **Kasi Malinowskiej-Sempruch**: *To co tu razem robimy, będzie początkiem tego, co zaplanujemy wspólnie na przyszłość. Z punktu widzenia ONZ tylko kontynuacja wypracowanego programu ma sens.*

☞ Także z baczna uwagą spotkała się konferencja poświęcona Adamowi Mickiewiczowi połączona z przedpremierowym pokazem fragmentów *Dziadów* w Teatrze Lubuskim. O tym wydarzeniu pisała *Gazeta Lubuska* z 11 grudnia w artykule pt. *Wieszcz z kawą i fajką.*

☞ O otrzymaniu przez Instytut Sztuki i Kultury Plastycznej uprawnień do prowadzenia artystycznego kierunku studiów – *malarstwo* pisała 19 listopada *Gazeta Lubuska* w artykule pt. *Malarstwo już, grafika później.* *Gazeta* podkreśla, że WSP w Zielonej Górze obok Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika jest jedyną uczelnią nieartystyczną, która będzie przyznawać tytuł magistra zakresie sztuk plastycznych. O malarstwie na WSP pisała także *Gazeta Zachodnia* z 25-26 października.

☞ *Gazeta Lubuska* informowała także czytelników o działalności artystycznej Instytutu Sztuki i Kultury Plastycznej. I tak w numerze z 17 listopada ukazała się relacja z wernisazu studentów poznańskiej ASP. O współpracy obu uczelni pisała także *Gazeta Zachodnia* (17.11.). W artykule *Odnaleziona wieczność* obszernie została przedstawiona wystawa **Jacka Dłużewskiego** w słubickim SMOK-u. (*Gazeta Lubuska*, 2.12).

☞ W związku z odnowioną dyskusją na temat wychowania seksualnego w szkole, kilka ogólnopolskich pism po-

woływało się na opinie **dra Zbigniewa Izdebskiego**. Z jego sądami spotykaliśmy się we *Wprost* z 16 i 23 listopada, 7 grudnia oraz w *Faktach* z 17 grudnia.

☞ Niebawem emocje, nie tylko wśród pracowników naszej uczelni wywołała trwająca właśnie akcja oceny nauczycieli akademickich. Podstawę przeprowadzenia oceny i jej zasady przedstawiła *Gazeta Lubuska* w artykule *Do tablicy, profesorze* z 10-11 grudnia.

☞ *Jak zarabiają studenci?* To pytanie postawiła sobie *Gazeta Lubuska* z 6 grudnia i w tytule artykułu od razu udzieliła odpowiedzi – ogłoszenia: *Wypracowanie sprzedam.* „Pisarze” najbardziej lubią pisać wypracowania licealistom, którzy nie mają zazwyczaj problemu z posługiwaniem się słowem. Nie mają za to czasu. Są przytłoczeni zadaniami z innych przedmiotów.

☞ *Nie boi się opisówki*, to tytuł artykułu poświęconego **Olegowi Ślusarowi**, Polakowi z Bukowiny, który studiuje w naszej uczelni polonistykę. Student z Ukrainy wierzy, że poradzi sobie ze studiami w Polsce. W Zielonej Górze nie czuje się obco, mówi, że wszyscy są tu dla niego mili.

☞ Przy okazji zbliżających się świąt studenci dowiedli, że potrafią nie tylko „wkuwać”, ale także pomagać ludziom, znajdującym się w potrzebie. Szczególną aktywność wykazali tu studenci III roku pracy socjalnej, którzy zorganizowali zbiórkę prezentów dla mieszkańców Domu Readaptacyjnego w Lutynce. O ich inicjatywie pisała *Gazeta Lubuska* z 12.12, podkreślając, iż 30 studentów cieszyło się, że dzięki ofiarności innych ludzi mogło przemienić się w Mikołajów.

Red.
Materiał zebrała
Marta Dłużewska

NOWOŚCI WYDAWNICZE

TRANSFORMACJA I WARTOŚCI

Aksjologiczne aspekty
transformacji ustrojowej
w Polsce

główne wartości
społeczno-praktyczne
liberalizmu

aksjologiczne oraz
instytucjonalne
problemy demokracji

aksjologiczne aspekty
pracy ludzkiej

człowiek i wartości
w filozofii ks. Tischnera

o wartościach
w liberalizmie

czy konstytucja może
być neutralna
światopoglądowo

Polacy wobec
konfliktu wartości
demokratyczno-rynkowej
kwadratury koła

mity świadomości
społecznej

transformacja i wartości
w badaniach
sondazowych

Europa i Polska:
kłopoty z integracją
kulturową

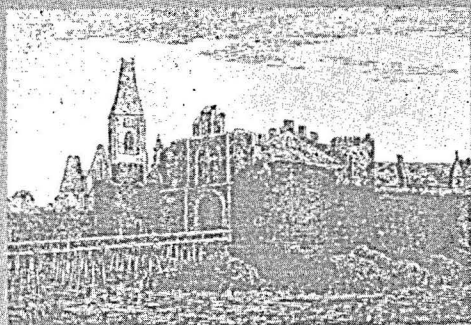
komercjalizacja
i prywatyzacja
przedsiębiorstw
państwowych

Transformacja i wartości. Aksjologiczne aspekty transformacji ustrojowej w Polsce, redakcja naukowa: Włodzimierz Kaczocha, Stanisław Popławski

Najważniejsze założenia akceptowane przez autorów artykułów można wyrazić tak oto: że jednym z niezbędnych warunków świadomego przekształcania ustroju społecznego [...] jest sformułowanie jakiejś perspektywy aksjologicznej ukierunkowującej ten proces. Każda zbiorowość do swego trwania i funkcjonowania potrzebuje określenia norm prawnych, zasad politycznych i ekonomicznych oraz systemu wartości, które umożliwiłyby zachowanie wewnętrznej spójności. Brak norm, zasad i wartości rodzi ryzyko dezintegracji społecznej. (Ze Wstępu). Oto niektóre rozprawy: S. Dziamski: Główne wartości społeczno-praktyczne liberalizmu; W. Kaczocha: Aksjologiczne oraz instytucjonalne problemy demokracji; Z. Maciejewski: O wartościach w liberalizmie; M. Piechowiak: Czy konstytucja może być neutralna światopoglądowo?; M. Gulczyński: Polacy wobec konfliktu wartości demokratyczno-rynkowej kwadratury koła; R. Nazar, S. Popławski: Transformacja i wartości – aksjologiczne aspekty procesu transformacji w pokoleniowej perspektywie; R. Kot: Mity świadomości społecznej.

Probleme der zeitgenössischen schlesischen Literatur, redakcja naukowa: Eugeniusz Klin, Paweł Zimniak

Zawartość tomu: E. Klin: Forschungsergebnisse zur schlesischen Literatur an der Grünberger Germanistik; R. Buczek: Die oberschlesische Heimat in Heinz Pionteks autobiographischen Romanen; A. Hodak: Über Max Frischs Teilnahme am Breslauer Friedenskongress 1948; E. Klin: Eine Leserumfrage über Hans-Schellbach; K. Koczy: Regionale Merkmale im Schaffen Horst Bieneks; H. Liebsch: Zur Rezeptionsästetischen Literaturinterpretation, dargestellt an Inszenierung von Gerhart Hauptmans Schauspiel „Einsame Mensch“; R. Orzelek-Bujak: „Der Puppenkönig und ich“ von Arnim Müller als Abrechnungswerk mit dem Zweiten Weltkrieg; F. Roy: Geschichte, Kultur und Kunst Schlesiens in Publikationen der 90er Jahre; H.-Ch. Stillmark: Arnolt Bronnens Dramomanie – Zu ästhetischen Positionen seines Romans „S.O.“; J. Watrak: Heimat zwischen Verklärung und Inhibition; P. Zimniak: Das Deutschtum der Spätaussiedler in Leonie Ossowskis Roman „Holunderzeit“ als Aufgabe oder Frage; P. Zimniak: Janosch: Polski Blues: Jagdszenen aus einem polnischen Dorf – Idyll und Perspektive.

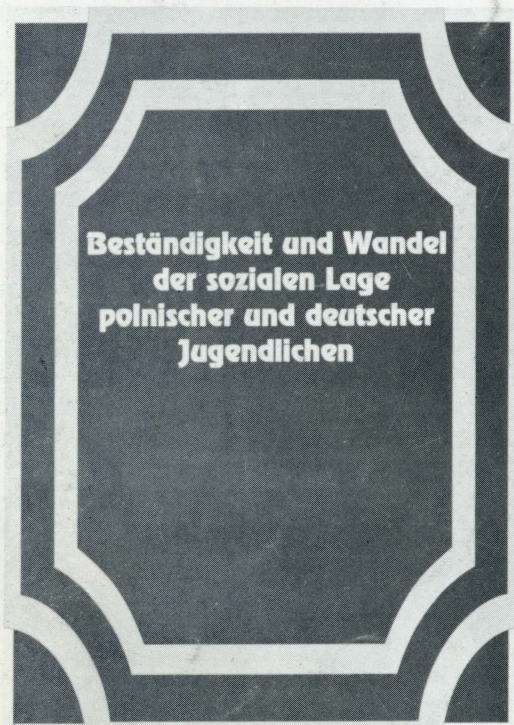
PROBLEME DER ZEITGENÖSSISCHEN
SCHLESISCHEN LITERATUR

NOWOŚĆ WYDAWNICZA

UZ BU ONHiS Czytelnia Czasopism
nr inw.: C - 1303

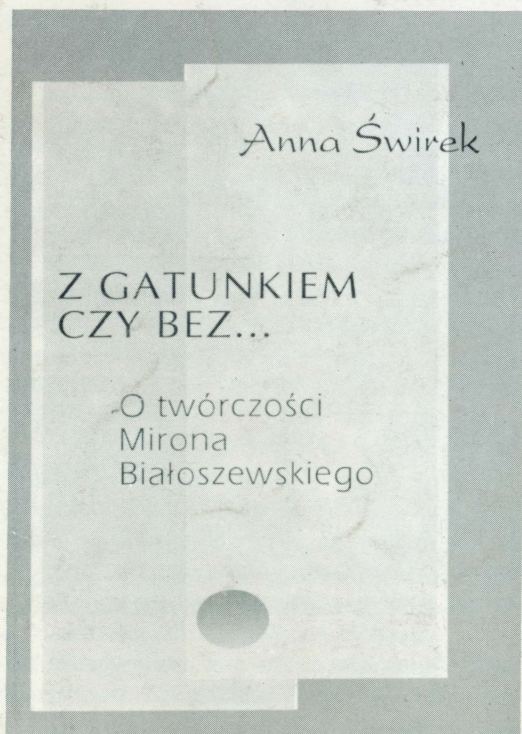

CIII C-1303/III/1997

Beständigkeit und Wandel der sozialen Lage polnischer und deutscher Jugendliche, redakcja naukowa: Edward Hajduk, Ewa Narkiewicz-Niedbalec

Zawartość publikacji: E. Hajduk: *Einführung*; H. Mer-
kens: *Jugend in schwierigen Zeiten*; L. Szczegół: *Veränderungen in der gesellschaftlichen Struktur in Polen. Forschungsrichtungen*; E. Hajduk, E. Narkiewicz-Niedbalec: *Die soziale Lage der Jugend in Polen*; I. Steiner: *Alltags- und Arbeitswerte im Wandel – ein Querschnittsvergleich zwischen 1979 und 1995*; E. Hajduk: *Unifikation und Integration – Arten der Gesellschaftsordnung*; E. Narkiewicz-Niedbalec: *Meinungsähnlichkeiten und Meinungsunterschiede bei Groß- und Kleinstadtjugend*; G. Wenzke: *Gewalt und Fremdenfeindlichkeit in den Schulen – ein Querschnittsvergleich über fünf Untersuchungsorte*; D. Bergs-Winkels, G. Claßen: *Nationalistische Einstellungen zu Ausländern bei Berliner Jugendlichen*; B. Hajduk: *Die Sozialisation von Studenten – drei Perspektiven der Analyse*; M. Zielińska: *Biographische Bedingungen bei der Meinungsänderung über einen Beruf*; E. Narkiewicz-Niedbalec, R. Orzełek-Bujak: *Zu polnischen Untersuchungen über die Freizeit der Jugendlichen*.

Anna Świrek: Z gatunkiem czy bez..., O twórczości Mirona Białoszewskiego

Zamiar niniejszej pracy wydaje się skromny; próbuję zaledwie przyjrzeć się jednemu twórcy i jego przygodzie z niektórymi formami gatunkowymi. Wybór ten nie jest zapewne zaskakujący, bo odnosi się do Mirona Białoszewskiego – poety znanego przecież ze swej „osobności”, niepokornego wobec wszelkiego rodzaju konwencji, umów. To właśnie u niego spotykamy się z sytuacją szczególną: wiersz łączy bliskie pokrewieństwo z prozą, a obie formy wypowiedzi harmonijnie mieszczą się w formule dramatycznej, wypracowanej niegdyś przez Teatr Osobny. Autor wyczuwał niedogodność owych tradycyjnie ustalonych granic rodzajów literackich [...]. Był przecież artystą o dużej samowiedzy, miał świadomość głębokiego zakorzenienia w kulturze, tradycji, co widoczne jest na przestrzeni całej jego twórczości. (Ze Wstępu)